VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 14 — Vol LII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, helmik. 3 p. — Saturday, Feb. 3, 1968

Kovia taisteluja Etelä-Vietnamissa

Kansallisen vapautusrintaman joukot saaneet useita avainasemia monissa kaupungeissa — Saigonin juntan asevoimia ja siviilejä sanotaan menneen sissien puolelle

Saigon. — Kovia taisteluja jatkui perjantaiaamuna neljäntenä peräkkäisenä päivänä eri puolilla Etelä-Vietnamia, missä Kansallisen vapautusrintaman asevoimat ovat vallanneet tärkeitä asemia monissa kaupungeissa. Vapautusrintaman asevoimat tulittivat Saigonissa ja useissa muissa kaupungeissa Yhdysvaltain sotatukiasemia ja USAn asevoimien tärkeitä hermokeskuksia sekä Saigonin juntan virastorakennuksia.

Kansallinen vapautusrintama tiedoitti, että Saigonin asevoimia on siviiliväestön mukana liittynyt taisteluun Vietkongin puolesta Yhdysvaltain ja sen liittolaisten miehitysvoimia vastaan.

Saigonissa ja historiallisessa Huen kaupungissa on muodostettu partisaaneista ja niiden puolelle asettuneista siviileistä vallankumousneuvokset, tiedoitti Kansallinen vapautusrintama torstaina.

Torstaina saatujen tietojen mukaan USAn jalkaväki- ja panssarijoukot osallistuivat taisteluun Saigonissa. Tämä on ensimmäinen kerta jolloin yhdysvaltalaisten on täytynyt heittää asevoimiaan taisteluihin Saigonin kaupungissa.

Samalla kertaa myönnettiin Saigonissa, että Vietkong on saanut kontrolliinsa suuria osia Etelä-Vietnamin muista kaupungeista ja kauppaloista. Saigonista annettujen tietojen mukaan tilanne näytti torstaina hyvin kriittiseltä monella paikkakunnalla.

Menetykset ovat suuria. Amerikkalaiset väittävät surmanneensa 10.600 vietnamilaista. Toisaalta amerikkalaiset myöntävät menettäneensä maanantaista lähtien (torstaihin) 322 kaatuneissa ja 929 haavoittuneissa. Amerikkalaisten ja heidän liittolaistensa sanotaan menettäneen yhteenlaskien mainittuna aikana 555 kaatuneissa ja 1,698 haavoittuneissa.

Lisäksi sanotaan tapetun 2,000 siviiliä ja otetun 10,000 "epäiltyä" vangiksi.

Yhdysvaltalaiset tankit ja jalkaväkiyksiköt taistelivat Saigonin kaduilla. Saigonin väkiluku on lähes 3,000,000. Mutta ainakin kahdessa osassa Saigonia kulki miehiä ovelta ovelle koputtaen ja sanoen: "Me edustamme Kansallista vapautusrintamaa. Olemme tulleet vapauttamaan teitä."

Erikoisen kovia taisteluja sanotaan käydyn Saigonin eteläosassa missä kumpikaan puoli "ei antanut tuumaakaan periksi".

Vietkong-partisaanien väitettiin järjestäneen operatiokeskuksensa Quang Pagodaan, mutta kun juntan asevoimat hyökkäsivät sinne ja valtasivat pagodan, siellä olikin vain nunnia, munkkeja ja lapsia, mutta "sisseiksi" sanottuja vietnamilaisia tapettiin ja otettiin vangiksi pagodaa lähellä olevista rakennuksista, sanotaan "silminnäkijäin" kertoneen.

Saigoniin saatujen tietojen mukaan taisteluja jatkuu kautta Etelä-Vietnamin. Vietkong partisaanien kerrotaan saaneen kontrolliinsa avainasemia Huen kaupungista, Quang Tri kaupungista Etelä-Vietnamin pohjoisosassa; Dalat, Kontum ja Ban Me Thuot kaupungeista keskiylänköalueella sekä Ben Tre ja Binh Long kaupungeista Mekong-suistoalueella.

Pohjois-Vietnamin virallisen uutistoimiston kerrotaan sanoneen, että etelävietnamilaiset (Saigonin juntan alaiset) asevoimat ja siviilit ovat monin paikoin kaapanneet vallan käsiinsä. "Tavalliset kansalaiset etelä-vietnamilaiset sotilaat ja muut ovat liittyneet monilla paikkakunnilla vallankumousvoimiin", kerrotaan mainitun uutistoimiston selittäneen.

Perjantaiaamuna tiedoitettiin yhdysvaltalaispiireistä, että kovia taisteluja käydään eri kaupunkien kontrollista. Näiden lähteiden mukaan yhdysvaltalaisilla on liittolaisineen ollut menestystä joissakin kaupungeissa, mutta toisissa ovat vapautusrintaman asevoimat edelleen lujissa asemissa.

Vetypommilastissa olevien koneiden paikka on kotimaassa

Geneve. — Neuvostoliitto ehdotti torstaina tehtäväksi kansainvälisen sopimuksen, mikä kieltää ydinpommeja kuljettavat lentokoneet lentämästä oman maansa rajojen yli.

Seitsemäntoista vallan aseistariisuntakonferenssissa Neuvostoliiton edustajana oleva Aleksei Roshchin sanoi, että neljää vetypommia kuljettaneen Yhdysvaltain pommittajakoneen syöksyminen Grönlannin rannikolle korostaa tällaisen sopimuksen tärkeyttä.

Canadan kivihiiltä $850 milj. arvosta Japaniin

Kaupan välittäjänä toiminut yhdysvaltalainen Kaiser yhtiö ryhtyy kehittämään kaivosaluetta

Toronto. — Tokiossa keskiviikkona allekirjoitetun sopimuksen mukaan Japani ostaa Canadasta 15 vuoden aikana 45 miljoonaa pitkää tonnia korkealaatuista koksikivihiiltä. Kaupan yleisarvoksi ilmoitetaan $850 miljoonaa.

Tämä kivihiili kaivetaan Alberta—British Columbian rajalta Crows Nest Industries Ltd:n operatiossa olevalta alueelta ja lähetetään määränpäähänsä suunnitteilla olevasta Vancouverin eteläpuolelle tulevasta Robert Bank-satamasta.

Sopimuksen allekirjoitti japanilainen Mitsubishi-Shoji Kaisha-yhtymä, mikä edustaa seitsemää japanilaista teräsyhtiötä ja kalifornialaisen Kaiser Steel Corp:in alayhtiö Kaiser Coal Ltd.

Tämä Kaiser-yhtymän osallistuminen tähän kauppaan seuraa sitä sopimusta, minkä mukaan Kaiser tulee kehittämään Crows Nest Balmerin hiiliresursseja, joiden määräksi arvioidaan 130 miljoonaa tonnia ja niiden reservinä on vielä ehkä 30 miljoonaa tonnia.

Kaiser kehittää nyt sillä olevia ja uusia kaivoksia noin $55 miljoonan arvosta siten, että lähetykset voidaan aloittaa 1970.

Kaiser Steelin erään puhemiehen kerrotaan sanoneen, että tämä on kaikkein monimutkaisin ja samalla lupaavin suunnitelma mihin olemme koskaan ryhtyneet.

B. C:n Crows Nestin presidentti W. R. Prentice sanoi Kaiserilla olevan finanssi- ja tekniikkaresurssit näin suurisuuntaisen yrityksen toteuttamiseksi ja hän väitti, että niin saadaan markkinoille paljon enemmän kivihiiltä mitä olisi saatu Crows Nestin toimesta.

Kaiser Steel omisti ennen tätä maailman "kaksi teknisesti kehittyneintä" kivihiilikaivosta — New Mexico ja Utah — ja lähettää jo Eagle Mountain laitoksistaan Kaliforniasta rautamalmipalloja Japaniin.

Crows Nest pitää metsä-, malmi-, öljy- ja luonnonkaasuoikeudet kaikilla maillaan ja Kaiser-yhtiö sillä puolestaan sen alueen kivihiilituotannon 800,000 tonnin vuosituotantoa noin neljään miljoonaan tonniin. Tämä kivihiilimäärä lähetetään Japanin ja myös Pohjois-Amerikan markkinoille.

Varmaa ei ole vielä tuleeko k.o. kivihiili kuljetettavaksi tulevaa canadalaista rautatietä vaiko sivuradan rakentamisen perusteella yhdysvaltalaista rautatietä pitkin.

Tiedotettaessaan tästä suurkaupasta liikenneasiain ministeri Paul Hellyer sanoi, että sopimukseen sisältyy tae, että kivihiili kuljetetaan yksinomaan canadalaisten rautateiden kautta.

Mr. Prentice sanoi kuitenkin puolestaan, ettei sopimuksessa ole tarkkaa määrittelyä rautateiden käytöstä, ja että Crows Nest aikoo rakentaa sivuraiteen Ferniestä saadakseen yhteyden Great Northern rataan Yhdysvalloissa.

Italiassakin vahinkopommi

Rooma. — Italian ilmavoimien harjoittelukoneen lento oli päättyä suureen onnettomuuteen. Suuressa korkeudessa lentäessään kone pudotti Reggio-Emilian alueelle vahingossa pommin, joka osui maanviljelijä Vittorio Lorenzon pihalle, muutaman askeleen päähän hänen talostaan. Onneksi pommi ei räjähtänyt.

Golfista lentää saastaa

Lontoo. — Mikäli etsintäryhmät eivät onnistu aivan pikaisesti löytämään Grönlannin lento-onnettomuudessa kadonneita ydinpommeja, on olemassa vaara, että ilmamassat ja merivirrat kuljettavat radioaktiivisia hiukkasia New Foundlandia ja Eurooppaa kohden, kirjoittaa Daily Telegraphin tiedetoimittaja A. Michaels.

Kirjoittaja viittaa Washingtonin kansallisen maantieteellisen seuran asiantuntijan lausuntoon, jossa todetaan, että Golf-virta saattaa levittää radioaktiivisen saasteen nopeasti Atlantille. Artikkelissa sanotaan edelleen, että onnettomuusalueen ilmastolliset olosuhteet antavat ainoastaan vähän toiveita siitä, että pommit löydettäisiin ja kyettäisiin nostamaan merestä.

Sanoo erään naisen nähneen Jack Rubyn JFKn murhapaikalla

New York. — New Orleansin piirisyyttäjä Jim Garrison sanoo erään naisen nähneen, että Jack Ruby oli presidentti John F. Kennedyn murhapaikalla Dallasissa. Naisen nimi on Julia Ann Merce.

Warrenin komissionin raportissa sanotaan Rubyn olleen Dallas Morning Newsin toimistossa marraskuun 22 pnä 1963 jolloin presidentti ammuttiin. Myöhemmin Ruby ampui Dallasin vankilassa Lee Harvey Oswaldin, joka oli pidätettynä Kennedyn murhasta.

Mr. Garrison olettaa, että ainakin 7-miehinen miesryhmä suoritti presidentin murhan, ja että keskusvakoilujärjestön (CIA) jotkut elimet sekaantuivat asiaan.

ONTARION ASUKKAILLE $3 KALASTUSLUVAT?

Toryhallitus suunnittelee samalla metsästyslupien hintojen korottamista

Toronto. — Palkitakseen ehkä niitä "sunnuntaikalastajia" ja "-metsästäjiä", jotka viime vuonna kaikessa viattomuudessaan äänestivät Ontarion konservatiivipuolueen puolesta, maakunnan maiden ja metsien ministeri Rene Brunelle tiedoitti keskiviikkona, että hallitukseni on hyväksyttäväksi ehdotuksen jotta Ontarion asukkailta ruvettaisiin vaatimaan maksullisia kalastuslupia, ja että $1.00 maksavien pyssynkanto- eli metsästyslupien hintaa korotettaisiin.

Hän sanoi tämän ehdotuksen olevan osan hallituksen tutkimuksista maakunnan luonnonresurssituloista.

Brunellen sanoi, että maakunnan asukkaiden maksulliset kalastusluvat toteutuvat loogisena toimenpiteenä kalastusalan hallinnollisten toimenpiteiden lisäämistä ja riistavartijain lisäämistarpeesta.

"Minä uskon, että nämä toimenpiteistä hyötyvien ihmisten tulee suorittaa kohtuullisen korvauksen menoista.

Mr. Brunelle sanoi pitävänsä "kohtuullisena hintana" sitä, jos Ontarion asukkaiden kalastuslupien hinnoiksi määrätään $3.00.

Ontarion asukkaat voivat kalastaa nyt ilman kalastuslupia kaikkialla maakunnassa paitsi Algonquinnista, Lake Superiorista ja Queticon maakuntapuiston alueelta, missä lupakirja maksaa $3.25.

Virannomaiset arvelevat, että jos maakunnan kaikkien "sunnuntaikalastajien" tulee hankkia itselleen kalastusluvan, niin silloin voidaan poistaa edellämainitut puistoalueiden maksut.

Ei-ontariolaisten kalastuslupa maksaa Ontariossa $6.50 hengeltä. Ainakin 1,000,000 Ontarion yli 16-vuotiasta asukasta arvioidaan käyvän kalastelemassa joka vuosi.

Mr. Brunelle sanoi, että vuodesta 1930 lähtien voimassa ollut $1.00 hintainen pyssynkantolupa ei korvaa edes lupakirjajärjestelmän hoidon kustannuksia, puhumattakaan siitä, että siten saataisiin varoja uusien metsästysalueiden hankkimiseksi ja vanhojen alueiden huoltamiseksi.

Intia ja NL vaativat loppua pommitukselle

Sanovat olevansa vakuuttuneita, että P-Vietnamin pommituksen lopettaminen johtaa neuvotteluihin

New Delhi. — Intian pääministeri Indira Gandhi ja Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin antoivat keskiviikkona yhteisen lausunnon, missä vaaditaan Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Tämä yhteinen tiedonanto julkaistiin Neuvostoliiton pääministeri Kosygin 6 päiväisen vierailun päätyttyä Intiassa. Tässä lausunnossa nämä johtohenkilöt tiedottavat keskustelleensa myös Kambodzhan tilanteesta ja tulleensa yhteiseesi siihen tulokseen, ettei Kambodzhan rajan rikkomista voida millään tavalla oikeuttaa.

Viimeksimainitulla lausunnolla Intian ja Neuvostoliiton johtajat viittasivat selvästi siihen kun yhdysvaltalaiset piirit ovat uhanneet "kuumassa takaa-ajossa" mennä Kambodzhan rajan yli ja siten loukata maan puolueettomuutta.

Lausunnossa ei puhuttu mitään Yhdysvaltain vaatimuksesta, että Kansainvälistä valvontakomissionia olisi voimistutettava Kambodzhan rajalla. Komissionin puheenjohtaja, Intia, on suhtautunut pidättyväisti USAn vaatimukseen ehkä pääasiallisesti siksi kun Neuvostoliitto vastustaa sitä.

Mrs. Gandhi ja mr. Kosygin ilmaisivat yksimielisen käsityksensä siitä, että Pohjois-Vietnamin pommitusten lopettaminen johtaa neuvotteluihin poliittisen ratkaisun saavuttamiseksi Vietnamin ongelmasta.

Nämä kohdat lausunnosta ovat hyvin paljon samanlaisia niiden mielipideilmaisujen kanssa, mitkä esitettiin viikko sitten Jugoslavian presidentti Titon vierailun päätyttyä.

Mrs. Gandhi on vaatinut Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommitukset aina helmikuusta alkaen v. 1966.

PUNAKAARTILAISET JA HEIDÄN TAISTELUNSA EI OLE UNOHTUNUT

Työväenpuolueitten toimesta 50-vuotisjuhlia Helsingissä ja myös eri puolilla Suomea

Helsinki. — KU) — Itsenäisen Suomen alkuvaiheisiin erottamattomasti liittyvästä kansalaissodasta on kulunut puoli vuosisataa. Sunnuntaina, tammikuun 28 pnä tuli kuluneeksi tasan 50 vuotta siitä päivästä, jolloin "köyhä Suomen kansa" tarttui taantumuksen haasteeseen ja nousi ase kädessä puolustamaan oikeuksiaan ja sosialistisia aatteita. Tämän historiallisen tapahtuman muistoksi järjestettiin maamme eri puolilla kymmeniä tilaisuuksia, joissa kunniavieraina olivat kansalaissodan veteraanit ja heidän aikalaisensa.

Muistojuhlien lisäksi työväenjärjestöt kävivät kunniakäynneillä punaisten sankareiden haudoilla. Helsingissä kansandemokraattisten keskusjärjestöjen, Entiset punakaartilaiset r.y.m., Vuoden 1918 punainvaliidit r.y.m. Helsingin kansandemokraattisten piirijärjestöjen, pioneerien ja sosialististen opiskelijajärjestöjen (SDP, TPSL, SKDL) edustajat laskivat seppeleensä ja kukkalaitteensa Malmin ja Santahaminan punaisten hautamuistomerkeille sekä paikalliset kansandemokraattiset järjestöt Haagassa olevalle muistomerkille.

Suomen kommunistinen puolue jonka perustaminen liittyy läheisesti tappioon päättyneeseen kansalaissotaan ja sitä seuranneeseen aikaan, järjesti puolestaan suuren kansalaissodan muistojuhlan Helsingin Kulttuuritalossa. Sosialidemokraattisten järjestöjen järjestämä kansalaissodan muistojuhla oli samanaikaisesti Helsingin työväen talossa, jonne Kulttuuritalossa kokoontunut juhlayleisö lähetti lämpimän tervehdyksen.

SKPn juhlassa Tuure Lehen piti juhlaesitelmän, missä hän selvitti mm. kansalaissodan historiaan liittyviä tutkimuksia.

Ohimoiltaan hopeahapsisten punakaartilaisten rivit ovat tietenkin vuosien saatossa harvenneet, mutta eivät tyystin kadonneet. Vielä elossa olevat kansalaissodan sankarit ja heidän omaisensa olivatkin juhlissa kunniavieraita. Mutta he eivät olleet yksin. Heidän rinnallaan oli tuhansia tämän päivän ihmisiä, parhaita vuosiaan eläviä naisia ja miehiä sekä aikamme nuoria, jotka kunnioittavat punakaartilaisten taistelua ja niitä sosialistisia aatteita, joiden puolesta työkansa v. 1918 tarttui aseisiin.

Kulttuuritalon juhlasali oli täynnä parhaisiinsa pukeutunutta juhlayleisöä. Juhlasalin suuri esiintymislava oli koruton, mutta juuri sen vuoksi vaikuttava; rykelmä SKPn punaisia järjestölippuja ja taustalla punaisella pohjalla suuret valkoiset numerot 1918—1968.

Ohjelman aloitti Helsingin työväen torvisoittokunta, joka esitti Niilo Laineen johdolla sikermän työväen lauluja 50 vuoden takaa. Niin vanhat kuin nuoretkin kuuntelijat pyyhkivät salaa kyyneleitä silmäkulmastaan, kun sali täyttyi Kansainvälisen, Punakaartilaisten marssin, Työväen marssin, Pohjolan raatajien juhlalaulun ja monien muiden vanhojen taistelulaulujen sävelistä. Ne toivat kuuntelijoiden mieleen menneet toiminnot ja sydän oli pakahtua muistoista.

Tarmo Manni tulkitsi voimalla Arvo Turtiaisen kirjoittaman runon "Vuosi 1918", joka on ylistyslaulu ja kunnianosoitus punakaartin taistelijoille. Kansan Uutisten Juorkunan Jussi, toimittaja Kerttu Kauniskangas haastatteli omakohtaisista kansalaissodan kokemuksista Lauri Vileniusta, joka lähti mukaan Helsingistä ja Oiva Lundenia, joka puolestaan meni taistoihin mukaan Asikkalassa. Heidän kertomuksistaan kävi selvästi ilmi, että kansalaissotaan osallistuminen oli työtätekeville ihmisille itsestään selvä asia, siihen ei ketään pakotettu, vaan se oli vapaaehtoista ja siihen mentiin, koska muuta vaihtoehtoa ei työihmisillä ollut.

Miehistynyt kisälliryhmä Hiilipojat lauloi vuoden 1918 lauluja sekä

(Jatkuu sivulla 4)

Kunniavartiostot punakaartilaisten muistomerkeillä

Helsinki. — Suomen punainen kaarti hävisi kansallissodan taisteluissa mutta aate, jonka puolesta punakaartin naiset ja miehet uljaasti taistelivat, on saavuttanut vaikuttavia tuloksia, sanoi SKP:n Pääsihteeri Ville Pessi punaisten haudalla Malmilla pitämässään puheessa.

Hän jatkoi edelleen, että SKP ja maamme koko vasemmistolainen työväenliike on aina kunnioittanut Suomen punaisen kaartin sankareitten muistoa.

Vuoden 1918 tappio oli raskas isku maamme työväenliikkeelle, mutta se antoi sille merkittäviä opetuksia. Tärkein niistä oli, että sosialistisen vallankumouksen voittoon viemiseksi tarvitaan tieteellisen sosialismin pohjalle rakentuva kommunistinen puolue, sanoi pääsihteeri Pessi puheessaan.

Työväenjärjestöjen punaisten lippujen tehdessä kunniaa laskivat muistomerkille seppeleensä kansandemokraattisten keskusjärjestöjen, punainvalidien, entisten punakaartilaisten, Helsingin kansanbemokraattisten piirijärjestöjen, Helsingin pioneerien meriklubin ja sosialististen opiskelujärjestöjen edustajat sekä useat yksityiset punakaartilaisten omaiset. Lyhyt kunnianosoitushetki päättyi yhteisesti laulettuun Taistojen tiellä.

Kreikan sotilasjunttaa syytetään rääkkäyksistä

Vankeja potkitaan ja revitään — hypitään vatsan päällä — sukupuolielimiäkin loukataan

Lontoo. — Amnesty International-järjestö tiedoitti keskiviikkona että Kreikan sotilasjuntan vankeja rääkätään sellaisilla menetelmillä kuin pieksemällä, polttamalla, sähköiskuilla, sekä varpaiden ja sormien kynsien pois vetämisellä.

Toiset vangit pakoitetaan kuuntelemaan rääkättäväksi otettujen vankien kirkumista kunnes he tuupertuvat hermokohtauksen johdosta, tiedoittaa mainittu Amnesty-järjestö poliittisten vankien kohtaloista laatimassaan raportissa.

Se sanoo, ettei säveltäjä Mikis Theodorakisin, vaikka häntä ei ole lainkaan rääkätty, uskotaan saaneen hermoromahduksen kun hänet pakoitettiin kuuntelemaan kidutettavana olevien vankien huutoa.

Amnesty International perustettiin Lontoossa 1961 tarkoituksella antaa avustusta poliittisille vangeille. Se pitää itseään ei-poliittisena laitoksena. Sillä on 550 ryhmää 19 eri maassa. Ne kaikki työskentelevät lähes 2,000 — omantunnon vanvät lähes 2,000 — "omantunnon vanvaltatoimenpiteitä) vapauttamiseksi 63:ssa maassa. Amnesty-järjestö lähetti joulukuun lopulla sähkeen Kreikkaan. Sen lähettämä ryhmä, mihin kuului massachusettsilainen lakimies James Becket, sanoi toimineensa neljä viikkoa, jona aikana se keräsi lausuntoja vapautuneilta vangeilta ja niiden omaisilta, jotka ovat vielä vankilassa.

Tämä ryhmä arvioi, että Kreikan vankiloissa on vielä 2,777 poliittista vankia. Sen raportissa sanotaan, että "ensikäden tietojen perusteella voidaan epäröimättä sanoa, jotta rääkkäys on tarkoituksellista ja että sitä toteutetaan virallisesti (eikä siis joidenkin yksilöjen mielivallasta).

Eniten suoritetaan rääkkäystä Asphalian (turvallisuuspoliisin) ja sotilaspoliisin toimesta, sanotaan raportissa. Standarttimenetelmänä on se, että piestään "kuulusteltavan" jalkapohjia ja sen jälkeen hänet pakoitetaan juoksemaan huoneessa.

Pahempaa rääkkäystä harjoitetaan niin miehille kuin naisillekin aiheuttamalla kipua sukupuolielimille, hakkaamalla hiekkapusseilla, hyppimällä vangin vatsan päällä, repimällä hiuksia päästä, hieromalla pippuria tai saippuaa silmiin ja antamalla sähköiskuja.

Yksi mies kertoi, että vankeja hakattiin säännöllisin väliajoin neljän-kuuden miehen toimesta, jotka käyttivät kenkiään, nyrkkejään, kalikoita ja muita iskujen antamisessa. Yhden miehen piti juosta lyöjärivistön läpi kunnes hänen silmänsä lyötiin roikkumaan päästä, sanotaan raportissa.

VIIME TIEDOT

Washington. — Perustellen nyt kantaansa sillä, että Etelä-Vietnamin taistelut saavat entistä rajumman luonteen, jos Yhdysvallat suostuu Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamiseen, USAn presidentti Lyndon Johnson sanoi torstaisen televisiolausunnon yhteydessä, että Washingtonin tarkoitus on jatkaa edelleen pommitusta. Yhdysvaltalaisilta presidentti Johnson vaati "lakkovälirauhaa" työnantajain ja työläisten välille, "verojen korottamispäätöstä muutaman seuraavan viikon aikana" ja "palkka-hinta-ohjeen" tutkimista.

Chapleau, Ont. — CPR:n tavarajunan 37 vaunua, mutta ei veturi, syöksyi eilen iltapäivällä Chapleaun ja Cartierin välillä pois raiteilta, aiheuttaen väliaikaisen liikennevaikeuden. Tapaturmassa ei loukkaantunut kukaan.

Windsor. — Chrysler (Canada Limited) ja autotyöläisten unioni (UAW) pääsivät torstaina sopimukseen uudesta 3-vuotisesta työehtosopimuksesta. Yhtiön puhemies, joka tämän tiedon torstaina julkaisi, selitti samalla, ettei mitään yksityiskohtaisia tietoja voida sopimuksesta antaa ennen kuin työläiset ovat sopimuksen ratifioineet. Sopimus koskee Chryslerin palveluksessa olevaa noin 10,000 tuntipalkkatyöläistä.

Ottawa. — Terveysministeri MacEachen sanoo "naurettavaksi" Canadan lääkärien yhdistyksen presidentin, tri W. J. Melvinin aikaisemmin Torontossa esittämää väitöstä, että "Canada on kommunistinen maa".

SUURRÄJÄHDYKSEN AIHEUTTI KAASUVUOTO

Toronto. — Kaasun pääjohdon vuotoa pidettiin keskiviikkoiltana sen räjähdyksen aiheuttajana mikä tuhosi osittain Nova Scotian pankin presidentin, F. William Nicksin noin $300,000 arvoisen asunnon sekä vaurioitti viittä muuta asuntorakennusta Binscarth Roadilla, Rosedalessa.

Onnettomuuden jälkeen todettiin, että 7 tuuman kaasujohdossa oli särkynyt rakennuksen edustalla ja että kaasu vuoti rakennukseen, kertoi Consumers' Gas Companyn erään johtajan virkailijan selitykseen. Murtuma löytyi katuvarrella olevasta pääjohdosta muutaman jalan päässä siitä, mistä lähtee pienempi kaasuputki rakennukseen.

Puolen mailin päähän kuuluneen räjähdyksen aiheutti se kun kaikki presidentin palveluksessa oleva autonajuri James Whitton sytytti autovajan yläpuolella olevassa rakennuksessa palvelijain osassa savukkeen. Hän oli vähää ennen ajanut mr Nicksin Cadillacin "talliin".

Whitton kertoi poliisille, että hän haistoi "viemärikaasun" hajua huoneessa ja avasi sen vuoksi ikkunan. Sitten kun hän ryhtyi savuketta sytyttämään, kuului hirveä räjähdys. Hän on sairaalassa hoidettavana toisen ja kolmannen luokan palohaavoista. Miehen tilan sanotaan olevan tyydyttävän.

Mrs. Nicks oli räjähdyshetkellä kylpyammeessa ja hänen vaimonsa sai pienempiä vammoja.

Yksi palvelijatar, 24-vuotias Helga Thomas oli nukkumassa rakennuksen palvelijain puolen takaosassa. Toinen palvelijatar, 20-vuotias Francois Prost ja talouden hoitaja Therese Beauche olivat televisiota katsomassa aamiaistilassa. Saatujen tietojen mukaan he selvisivät miltei pelkällä säikähdyksellä.

Rakennuksen alaosassa olevassa autovajassa olevat mr Nicksin Cadillac ja mrs. Nicksin käyttämä Ambassador-autot saivat vain pieniä vammoja.

Nicks perheen lähempinä naapureina asuu mm. Telegram-lehden kustantaja John Bassett ja Simpsonin pres. G. A. Burton.

Raskaita katto-kaakeleita lensi Nicksin rakennuksen tri F. Van Vliet Snellin, mrs. Brucen, mrs. Jean Armstrongin ja mr. Bassettin rakennuksiin rikkoen ikkunoita, kattorännejä, seinärappausia jne. joistakin rakennuksista.

VAPAUS (LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kun korruptio on arvossaan

Joillakin "ajasta jälkeen jääneillä" ihmisillä on sellainen "vanhanaikainen" ja ilmeisesti väärä käsitys, että tie yhteiskuntaelämän huipulle, olkoon sitten kysymys tieteen, taiteen, politiikan ja vaikkapa sotaväen asioista, kulkee uutteran työn, epäitsekkään antaumuksen ja ennenkaikkea lahjakkuuden perusteella.

Näin ei asia ilmeisesti ole ainakaan Saigonin hallituksessa, jonka ylläpitämiseksi Yhdysvaltain kansa joutuu välittömästi jo mätsämään lähes $30 miljardia vuodessa ja josta ilosta meidän canadalaistenkin täytyy maksaa yhä kohoavia hintoja tavaroista ja palveluksista — verotaakan kohoamisesta puhumattakaan.

Yleisesti myönnetään, että korruptio eli tapojen turmelus, lahjottavaisuus virkamiesten keskuudessa jne. on saanut ennenkuulumattoman laajat mittasuhteet Etelä-Vietnamissa. Meille kerrotaan että suuri osa Yhdysvaltain "raha-, tavara ja sotilasavustakin" menee lahjusjärjestelmän perusteella Saigonin mustille markkinoille, ja että näitä mustien markkinain kauppaa käydään avoimesti virkavallan nähden ja kuullen.

Kaiken tämän lisäksi meille kerrottiin New York Times Servicen erään kirjeenvaihtajan viime tiistaina Saigonista lähettämässä uutistiedossa, että turmeltuneisuus on siellä myös avain ylennyksien saantiin asevoimien korkeimmissa johtoportaassa, mikäli korruptiosta kiinnijoutuneilla on hyviä suhteita nimenomaan amerikkalaisten korkeimpien silmäntekevien keskuudessa.

Mainitun uutistiedon mukaan Etelä-Vietnamin armeijan kaksi korkea-arvoista upseeria, jotka viime syksynä erotettiin korruption vuoksi virkapaikoistaan, on nyt kaikessa hiljaisuudessa nostettu entistä tärkeämpiin asemiin.

Heidän erottamisensa yhteydessä sanottiin viime syksynä, että everstiluutnantti Duc Dat ja everstiluutnantti Ho Nhat Quan tulevat saamaan rikkoumuksistaan ankaria rangaistuksia. Ensin mainittu toimii Phuoc Tuy-maakunnan päällikkönä ja viimeksimainittu Vung Tau-nimisen kauppalan nimitettynä (siis ei valittuna) pormestarina.

New York Times Servicen selostuksen mukaan Vung Tau on Saigonin itäpuolella oleva merenranta-huvittelupaikka, mikä on "täynnä lomalla olevia yhdysvaltalaisia sotilaita, prostituutteja, baareja ja hotelleja". Phuoc Tuy maakunta on sen pohjoisen rajanaapurina.

Eversti Datin erottamispäätöksen yhteydessä tiedoitettiin, että häntä "rangaistaan ankarasti" niiden "virheitten vuoksi mitä hän on virkatoimensa yhteydessä tehnyt, ja myös osallistumisesta rikolliseen toimintaan".

Nyt saadut tiedot kertovat kuitenkin, että eversti Quan on noussut 3:nnen armeijakorpuksen tykistöosaston komentajaksi Etelä-Vietnamin suurimmassa sotilaspiirissä mihin kuuluu useita maakunta Saigonin ympäristössä.

Ja eversti Dat on nyt 18:sta vietnamilaisdivisionan apulaispäällikkönä.

Mutta miten tällainen kehitys on mahdollista. Puhukaamme nyt suulla suuremmalla, eli New York Times Servicen uutistiedolla, ettei meitä syytetä puolueellisuudesta tai ehkä jostakin pahemmastakin: Siinä sanotaan asiaa selventäen näin:

". . . Kokeneet tarkkailijat sanovat, että korruptio ja kykenemättömyysvastainen kampanja joutuu usein vastustusten monitahoisten henkilö-, perhe ja taloussuhteiden kanssa. Taipumuksena on usein se, että ylemmät (virkailijat) suojelevat alaisiaan" (jotka saattavat olla samassa kompuksessa muissakin kuin virka-asioissa — V).

"Sen lisäksi tällaisissa tapauksissa saattaa olla useita alavuokralaisia: Esimerkiksi eversti Dat oli kykyjensä ja tarmokkuutensa perusteella hyvässä maineessa yhdysvaltalaisten virkaveljiensä kanssa ja nauttii edelleen heidän luottamustaan . . ."

Sillä tavalla!

Mainitussa uutistiedossa selitetään, että tällaiset tapaukset saattavat tyrmistyttää yhdysvaltalaista sanomalehdistöä, mutta "Vietnamin tilanteesta tietoiset olevat amerikkalaiset tervehtivät sellaisia toimenpiteitä".

Kuka vielä viitsii runoilla "rehellisyydestä" ja muista hyveistä, joilla ei loppujen lopuksi ole mitään arvoa — ei ainakaan Etelä-Vietnamissa minkä "demokratiaa puolustetaan tuhansien ihmisten hengen päivittäisellä hinnalla.

Hieman "uudistuksiakin"

Niitä "suuren kiven takana" tavallisesti olevia uudistuksia saadaan sentään aina silloin ja tällöin. Ja silloin kun jonkun "uudistuksen" tarkoituksena on antaa hieman eloa ja väriä tähän jokapäiväiseen harmauteen, sen luulisi ilahduttavan meitä kaikkia.

Tällaisten uudistusten muodossa onnellistutetaan nyt meitä Ontarion asukkaita siten, että viinatehtailijat saavat liittää mainostuksiensa yhteyteen myös viina- ja olutpullojen kuvat. Tähän asti on tämän alan teollisuuspiireillä ollut oikeus mainostaa ilolliemiään mielin määrin, mutta mainoksen yhteydessä ei ole saanut näyttää sen paremmin pullojen kuin iloliemien nauttijoiden kuvauksia tai alaisuudessa olevia ihmisiäkään.

Melkoisen suuri on siis edistys kun laulajien ja muiden mainoskikkojen yhteyteen saadaan vielä ilolieman pullojen kuvat.

Mutta joitakin piirejä on vaikea tyydyttää. Niinpä esimerkiksi Toronto Daily Star, mikä ei sentään itse ole uutista vastusta, esitti viime keskiviikkona sinisilmäisen viattoman toivomuksen, että väkijuomien kontrollilaitoksesta rohkaisisi (väkijuoma-) liikkeitä korostamaan ilmoituksissaan kohtuullisuuden ja pidättyväisyyden tärkeyttä.

Lehti sanoo, että väkijuomatehtailla yhtiöillä on yleisvelvollisuutena jarruttaa tuotteittensa vahingollista käyttöä.

Kaunis ajatus. Mutta kaunis on kieltolaki-ajatuskin. Vika on vain siinä, ettei niitä kumpaakaan voida käytännössä rehellisesti toteuttaa. Väkijuomatehtailijat eivät ilmoita tuotteitaan "yleishyvän" merkeissä — vaan nimenomaan voittojensa lisäämiseksi. Mitä enemmän juodaan viinaa ja olutta, sitä suuremmaksi tulevat voitot — ja "raha ei haise". Siksi väkijuomailmoituksen todellisena ja ainoana tarkoituksena on väkijuomien nauttimisen lisääminen — eikä niiden käytön rajoittaminen.

KYMMENIÄ IHMISIÄ LUMIVYÖRYN UHREINA

Useita keski-eurooppalaisia kyliä eristettynä — tilanne pahin vuoden 1954 jälkeen

München. — Rajut lumimyrskyt ovat aiheuttaneet pahoja lumivyöryjä ja sekasortoa Etelä-Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä ja Tshekkoslovakiassa. Useiden ihmisten ilmoitetaan menettäneen henkensä.

Lumi eristi useita paikkakuntia muusta maailmasta, katkaisi rautateitä ja pakotti viranomaiset sulkemaan useita valtateitä ja alppisolia.

AFP ilmoitti Myöhemmin, että lumisade on eristänyt suositun Davosin talviurheilukeskuksen Sveitsissä. Graubündenin ja Urin kantoneissa on tähän mennessä 30 ihmistä saanut surmansa, ja uusia lumivyöryjä on odotettavissa.

Lumivyöryvaara uhkaa myös Itävallan asukkaita, etenkin Tirolissa ja Vorarlbergissa.

Tilanne Vorarlbergissa muistuttaa jo talven 1954 katastrofia, joka vaati useiden ihmisten hengen. Alueella on satanut kaksi metriä uutta lunta. Kaikki Davasosiin johtavat tiet ovat poikki, ja puhelinyhteydet toimivat vain aika ajoin. Pelkästään tällä alueella on sattunut yhdeksän vyöryä. Pelastusryhmät suorittavat etsintöjä koirien avulla, mutta huono sää estää helikoptereita nousemasta ilmaan.

LUMIVYÖRY VEI HOTELLIN RUOKASALIN

Davos Dorfissa ensimmäinen lumivyöry vei mennessään erään hotellin ruokasalin ja siinä olleet kaksi ihmistä. Tämä tapahtui keskiyöllä. Klo 3 lauantaiaamuna uusi lumiryöppy syöksyi Davos Frauenkirchiin, ja eräs naishenkilö sai surmansa. Hiukan myöhemmin jälleen uusi vyöry hautasi alleen talon Wolfgangin alueella.

Silenenissä Urin kantonissa lumi murskasi kokonaan maatalon. Rakennuksessa olleet nainen ja tämän viisi lasta saivat surmansa, mutta ulkorakennuksessa ollut perheen isä selvisi vammoitta.

Arlbergin alue, jonka kautta kulkee tärkeä rautatie Itävallasta Sveitsiin, hautautui lumeen, ja junayhteydet ovat poikki kaksi viikkoa. Rautatieliikenne ohjataan nyt Länsi-Saksan kautta.

HÄTÄTILA TSHEKKOSLOVAKIASSA

Tirolin pääkaupungissa Innsbrukissa tyhjennettiin useita taloja lumimyrskyvaaran vuoksi.

Hätätila vallitsee myös Tshekkoslovakiassa, ja Pohjois-Böömissä on kaikki rautatie- ja autoliikenne pysähdyksissä. Lumimyrsky, jonka voimakkuus oli 120 km.t muodosti paikoitellen jopa neljän metrin korkuisia kinoksia.

Maijerin vuoristossa ja Baijerin Alpeilla satoi 0,60—3,40 metriä lunta. Länsi-aksan korkeimmalla vuorella Zugspitzellä uutta lunta tuli 4,10 metriä. Algaussa on melkein kaikki tiet suljettu vyöryvaaran vuoksi, ja asukkaat puhuvat "20 vuoteen pahimmasta lumisateesta".

LUMEN TULOA ITÄVALLASSA

Kahdeksanhenkinen itävaltalainen perhe sai myöhään sunnuntai-iltana surmansa pienessä Klösterlen kylässä Vorarlbergissä, kun lumivyöry murskasi heidän kotinsa ja uunista levinnyt tuli sytytti sortuneen rakennuksen tuleen.

Lumiryöppy syöksyi 32-vuotiaan hiihdonopettajan Ado Hallerin talon päälle, ja rakennus sortui kuin korttitalo. Uunista levinnyt tuli sytytti rakennuksen jäännökset ja ne paloivat lumen alla. Talossa olleet Haller, hänen vaimonsa ja pariskunnan kuusi lasta paloivat kuoliaaksi. Vanhin lapsista oli kahdeksan vuoden ia nuorin kahdeksan kuukauden ikäinen.

Paikalle saapuneet noin 150 ihmistä saattoivat vain katsella avuttomina onnettomuutta.

Kirjeitä

TIETOJA WORTHINGTONISTA

Tämä paikka sijaitsee noin 25 mailia Sudburysta, Sault Ste. Marieen menevän rautatien ja entisen, No: 17 maantien varrella. Mutta nykyään tekee uusi, läpi Canadan kulkeva maantie sillä kohdalla noin 15 mailin oikaisun, joten Worthington, ennen ainoa ympäristön ulospääsykohta on menettänyt merkitystään.

On sentään vielä postitoimisto, josta joka päivä viedään posti tälle ympäristölle, kuten Beaver Lakelle ja Chicago Mine'lle, joka ei enään nykyisin ole kaivanto-alue. Joskus ennen on sinne tehty 'reikiä' ja viime vuosinakin on siellä tehty syväporauksia ja ostettu maita, joten on luultavaa että maan alla on rikkauksia. Nykyisin se on vain hiljastuvaa ja suomalaisittain harvenevaa asutusaluetta, kuten Beaver Lakekin.

Näitten paikkakuntien laajenemiselle antoi sysäyksen Worthingtonin kaivannon luhistuminen. Perheellisten oli vaikea huonojen kulkuyhteyksien vuoksi mennä edemmäksi ansiotyöhön, täytyi yrittää laajentaa omaa paikkaa. Ja että se ei ollutkaan mitään näpertelyä, todistaa se, että parhaimmillaan lähti joka aamu kaksi kolme tonnin trokia maito-kuorman kanssa Sudburyn meijereihin. Oli 45 maidon lähettäjää ympäristöltä, nyt on vain muutama. Olipa Worthingtonissa osuusliikekin aikoinaan.

Ei kait ne entiset ajat palaa tässäkään suhteessa, ja eikä taida Worthingtonista nyt, sen uudelleen alettua elpyä enää suomalais-voittoista kaivoskylää tulla. Ei enää ole välttämätöntä olla leveät hartiat — nyt ovat koneet apuna.

Mäenpään Evertti, joka on vielä harvoja elossa olevia, alkuperäisiä Worthingtonin työläisiä, muistelee melko yksityiskohtaisesti ja mielenkiintoisesti Worthingtonin kaivoskylän touhuja, ennen ja nykyisin.

Muuten, sivumennen mainiten, Beaver Laken haalitoiminta on saanut paljon Worthingtonista apua ja kannatusta toiminnassaan. Everttikin, perheensä kanssa, on vuodesta vuoteen, pitkästä matkasta huolimatta ollut toiminnassa, josta erikoisesti kannattaa mainita monen monet näytelmän-esitykset.

Evert Mäenpään kertomaa kaivoskylän historiaa julkaistaan toisessa yhteydessä.

—A.S., Beaver Lake.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sofia Siren, Port Arthur, Ont., täyttää keskiviikkona, helmikuun 7. pnä. 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

USA pyrkii teoillaan selkkaukseen

Moskova. — Neuvostoliiton johtava sanomalehti Pravda syytti laajassa kansainvälisessä katsauksessaan USA:ta kansainvälisen tilanteen kärjistämisestä. Samalla lehti korosti kaikkien imperialistinvastaisten voimien yhteistyön tarvetta ja viittasi helmikuussa pidettävään kommunistipuolueiden kokoukseen tärkeänä askeleena voimien kokoamisessa.

USA:n provokatorinen suhtautuminen Koreaan, Vietnamin sodan laajentaminen ja ydinasein lastattujen koneiden lennot vieraiden alueiden yllä ovat yhä vähentäneet USA:n liittolaisten luottamusta Washingtonin linjaan huomauttaa Pravda. Lehti mainitsee Naton jäsenmaiden esittämät vaatimukset pommikoneiden lentojen lopettamisesta sekä Vietnamin sodan vastaisen liikkeen kasvuun kaikkialla.

Sunnuntaiset Moskovan lehdet ilmaisevat jälleen tyytymättömyytensä myös Englannin politiikkaan sen seuraillessa tiiviisti USA:n jälkiä.

L-saksalainen pääoma Itävallassa

Wienin kaduilla syttyy joka ilta värikkäiden mainosvalojen meri. Itävaltalaiset ja ulkomaalaiset yritykset mainostavat kilpaa tuotteitaan. Kaikkialla tulevat vastaan nimet: AEG, Hoechst, Siemens, BMW, Volkswagen, frankfurtilainen Zinger, Solingen, Agfa jne. Nämä eivät suinkaan ole itävaltalaisia, vaan länsisaksalaisia toiminimiä.

Viralliset tilastotiedot eivät anna kuvaa ulkomaisen pääoman tunkeutumisesta Itävallan talouselämään. Ajoittain siitä kuitenkin puhutaan maan lehdissä. Niinpä liikemiespiirejä edustava Presse-niminen lehti kirjoitti, että vuodesta 1952 vuoteen 1965 länsisaksalaiset investoinnit Itävallassa kohosivat 2,850 miljoonaan shillinkiin.

Länsisaksalaisen pääoman tunkeutuminen Itävaltaan oli hyvin voimakasta 60-luvulla: viisivuotiskautta 1960—1964 kohti tulee 1217 miljoonaa shillinkiä. Vuonna 1965 Länsi-Saksan monopoliyhtymät sijoittivat Itävallan talouteen vielä 860 miljoonaa shillinkiä. Kun otamme huomioon, että ulkomaisten pääomasijoitusten kokonaismäärä oli vuonna 1965 vähän yli miljardi shillinkiä, niin näemme, että leijonanosa investoinneista tuli länsisaksalaisten osalle.

Länsisaksalaisen pääoman aktivoitumiseen Itävallassa on olemassa omat syynsä. Niinpä esim. Presse on sitä mieltä, että jo 60-luvulla kävi selväksi EECn ja Eftan jatkuva toiminta rinnatusten. Sisaryhtiöiden, joita länsisaksalaiset perustivat Itävaltaan, tuli rakentaa siltoja molempien talousyhteisöjen välille. Toisin sanoen, länsisaksalaisten monopoliyhtymien tarkoituksena oli käyttää Itävaltaa hyppyrimäkenä niiden tunkeutuessa toisen kauppa№ryhmittymän markkinoille.

Länsi-Saksan monopoliyhtymien toisena yllykkeenä oli se, että Itävallassa oli alueita, joilla oli työvoiman ylitarjontaa. Yhtiöt, joille ei riittänyt tilaa Länsi-Saksan korkeasuhdanteen olosuhteissa, kiiruhtivat käyttämään hyväkseen ja täyttämään Itävallan tyhjiötä.

TUHAT LÄNSISAKSALAISTA TEHDASTA

Länsisaksalainen taloudellinen ekspansio käyttää useita muotoja. Niitä on mm. itävaltalaisten tehtaiden ostaminen ja länsisaksalaisen pääoman sijoittaminen niihin, länsisaksalaisten haaraosastojen ja sisaryhtiöiden perustaminen Itävaltaan sekä omien tehtaitten perustaminen Itävallan alueelle. Niinpä Länsi-Saksan kauppakamarin antamien tietojen mukaan Itävaltaan oli vuosina 1957—64 perustettu lähes tuhat länsisaksalaista tehdasta. Länsisaksalaisen pääoman "maantiede" seuraa ns. luonnollista prinsiippiä: Länsisaksalaisten tarkkailun alaisiksi joutuvat etupäässä Länsi-Saksan rajan läheisyydessä eli Ylä-Itävallassa, Salzgurgissa, Tyrolissa, Vorarlbergissa sekä tietenkin Wienissä sijaitsevat teollisuuslaitokset.

Länsisaksalaisen monopolin tunkeutumisprosessissa kiinnittyy huomio siihen, että päähyökkäystä käydään Itävallan talouden valtiollista sektoria vastaan, johon sodan jälkeen liittyivät Hitlerin sotilaallisiin konserneihin kuuluneet tehdaslaitokset. Ja, kuten länsisaksalainen Frankfurter Rundschau kirjoittaa, tarkoituksena on riistää Itävallan kansallistetuilta yrityksiltä niiden taloudellinen riippumattomuus.

Länsisaksalaisen pääoman tunkeutuminen valtion sektorille voi olla kohtalokasta, sillä tämä sektori muodostaa Itävallan talouden perustan. Aikakauslehti Österreichischer Standpunkt kiinnittää huomiota siihen, että länsisaksalainen pääoma naamioi hyökkäyksensä piiloutumalla muiden ulkomaisten firmojen nimen taakse. Ja tosiaan voidaan mm. havaita, että eräät sveitsiläiset firmat ovatkin länsisaksalaista syntyperää.

KIINNOSTUKSEN KOHTEET

Länsisaksalaisen pääoman kiinnostuksen kohteena on Itävallassa nimenomaan teollisuus, mm. kemian-, koneenrakennus-, sähkötekninen ja tekstiiliteollisuus. Hyvin aktiivista on mm. Hoechstin väritehtaan ja Badische Anilin- und Soda-Fabrikin (BASF) toiminta. Hoechstin konsernin etuja ajaa Itävallassa Wedefa-niminen firma, jonka osakkeista 60 pros. kuuluu länsisaksalaiselle konsernille. Wedefa myy Hoechstin tuotteita ja valmistaa myös itse kemiallisia tuotteita lähellä Wieniä sijaitsevassa tehtaassaan. Äskettäin ilmoitettiin, että Wieniin perustetaan Hoechst-Austria-niminen yhtymä, jonka osakepääomaksi tulee 30 miljoonaa shillinkiä. "Wienistä muodostuu Hoechstin tukikohta", kirjoitti Presse kertoessaan sisaryhtiön perustamisesta.

Hoechstille kuuluu myös 49 pros. Austria-Faserwerk-nimisen yhtymän osakkeista. Konserni rakentaa Lenzingiin (Ylä-Itävalta) kemiallista tehdasta, joka ryhtyy valmistamaan länsisaksalaisella lisenssillä trevira-tekokuitukangasta.

Toinen länsisaksalainen kemiallinen yhtymä, em. Badische Anilin und Soda-Fabrik sopi itävaltalaisen yhtiön kanssa yhdessä Wienin lähelle rakennettavasta polyetyleeniä tuottavasta tehtaasta. Länsisaksalaiselle konsernille ehdotettiin 50 prosenttia uuden tehdaslaitoksen osakkeista.

Sähköteknisessä teollisuudessa pyrkii johtavaan asemaan Siemens. Se yrittää päästä käsiksi valtionjohtoisiin laitoksiin, niitä ovat mm. Wiener Starkstromwerke, Elin ja Linzer Elektrobau AG. Wieniläinen Volksstimme-lehti totesi tämän johdosta, että Wiener Starkstromwerke on jo joutunut riippuvaiseksi Siemensistä. Ollaan jo niin pitkällä, että yhteiskunnan omistaman itävaltalaisen tehtaan on, ennen kuin se voi ottaa vastaan esim. suuria vientitilauksia, saatava lupa Länsi-Saksasta lehti toteaa.

Vuonna 1964 solmittu pääedustusta koskeva sopimus lisäsi Siemensin vaikutusvaltaa.

Suuri itävaltalainen kippiautoja tuottava tehdas on alistettu sopimuksin länsisaksalaisen Mailer-nimisen yhtymän alaisuuteen. Uudentyyppisissä kippiautoissa on nykyisin merkki IFE-Mailer. Wieniin on sijoittunut myös länsisaksalainen tietokoneita valmistava tehdas Junghainrich Maschinenfabrik, jonka val vonnan alla toimii itävaltalainen Ameise Austria Transportmittel-niminen yhtiö. Länsisaksalaisen osalle tulee 51 pros. osakkeista.

Myös BMW on järjestänyt hyvin autojensa menekin. Sen tuotteita myy itävaltalainen Wolfgang Denzel Neule- ja valmisvaateteollisuuden 600 tehtaasta 105 kuuluu länsisaksalaisille.

Joitakin vuosia sitten suuri länsisaksalainen vähittäiskauppayhtymä Quelle avasi haaraosastonsa Linzissä. Se aloitti kovan kilpailun itävaltalaisia yrityksiä vastaan. Nyt Quelle-yhtymällä on 11 tavarataloa, joissa myydään etupäässä länsisaksalaisia tavaroita. Vuonna 1966 sen tavaranvaihto Itävallassa oli 30 pros. suurempi kuin vuonna 1965. On merkille pantavaa, että koko Quellen tavaranvaihto nousi vuonna 1966 vain 13.5 prosenttia.

ALPPIMAISEMAT HOUKUTTELEVAT

Itävallan alppimaisemat houkuttelevat maahan vuosittain miljoonia turisteja. Matkailun tuomien valuuttojen avulla on pystytty peittämään Itävallan maksutaseen vajaus. Mutta myös länsisaksalainen pääoma on suuresti kiinnostunut Itävallan talouden tästä osasta. Alansa huomattavimpiin kuuluva länsisaksalainen Kontrakta-yhtymä (Stuttgart) rakensi vuonna 1965 Itävaltaan lähes 400 kesähuvilaa ja hotellia. Yritys hoitaa myös länsisaksalaisten turistien matkat Itävaltaan, ja poimii näin melkoisen rahamäärän taskuunsa.

Huomiota on herättänyt myös se, että länsisaksalaiset ovat kiinnostuneita maaostoista Itävallassa. Lehdet jopa kirjoittavat leikillisesti Itävallan "myymisestä pala palalta".

YLIVALTA ULKOMAAKAUPASSA

Länsi-Saksalla on myös hallitseva asema Itävallan ulkomaankaupassa. Vuonna 1965 Länsi-Saksan osuus Itävallan viennistä oli 29 pros. ja tuonnista 41 pros. Itävallan kauppataseen vajauksesta oli vuonna 1965 84 pros. Länsi-Saksan kaupan aiheuttamaa.

On selvää, että kaikki tämä tekee Itävallan talouden erittäin kriisiherkäksi. Länsisaksalaiset yhtiöt pyrkivät voittamaan omilla markkinoilla ilmenevät vaikeudet Itävallan markkinoiden turvin. Vuonna 1966 Itävallan tuonti Länsi-Saksasta kasvoi 12.5 prosentilla edellisestä vuodesta, mutta vienti Länsi-Saksaan supistui. Länsi-Saksan pääomapiirit ovat kiinnostuneita Itävallan liittymisestä EEC:hen. Niillä on jo hyvät asemat ja yhteismarkkinat takaisivat vielä paremmat mahdollisuudet tunkeutumiselle Itävallan talouselämään. On helppo nähdä että tämä saattaisi olla hyvin vaarallista Itävallan puolueettomuusasemalle.

— V. Vinogradov.

KUKA NIIN SANOO?

Aviomies: "Kultaseni, jos joutuisin tekemään sen uudelleen, niin kenet luulet ottaisin vaimokseni?"

Vaimo: "En minä tiedä. Kenet?"

Aviomies: "Sinut".

Vaimo: "Ei, et totisesti saisikaan."

27 OPISKELIJAA EROTETTIIN

Madrid. — Espanjan opetusministeriö Manuel Lora Tamayo on rangaissut 27:ää Madridin yliopiston filosofisen ja lääketieteellisen tiedekunnan opiskelijaa näiden osallistuttua äskeisiin Francon vastaisiin mellakoihin.

Opetusministeriön julkaiseman ilmoituksen mukaan yksi opiskelija, Jaime Pozas de Villena, on erotettu loppuiäkseen Madridin yliopistosta, eikä hän pääse muihin yliopistoihin kolmeen vuoteen. Viideltä muulta kiellettiin opiskelu kuluvana lukuvuonna, ja muut 21 menettivät oikeuden tutkintojen suorittamiseen tänä vuonna.

Rangaistusta edelsi kenraali Francon hallituksen varoitus, jonka mukaan se ryhtyy pikimmiten toimiin lopettaakseen kumouksellisten vähemmistöjen provosoimat mellakat.

Opetus Madridin yliopistossa on ollut keskeytyksissä aika-ajoin marraskuusta lähtien ylioppilasmellakoiden ja viranomaisten vastatoimien johdosta. Ylioppilaiden lakot ja mellakat saivat alkunsa heidän vaadittuaan "demokraattisen ylioppilasliiton" tunnustamista. Tähän viranomaiset eivät kuitenkaan suostuneet.

Tällä hetkellä kolme Madridin yliopiston tiedekuntaa on suljettu. Viranomaisten ilmoituksen mukaan valtiotieteellinen ja kansantaloudellinen tiedekunta, joka suljettiin 10. tammikuuta, avataan jälleen 8. helmikuuta. Opiskelijat säästyvät menettämästä lukukausimaksuaan allekirjoittamalla lupauksen olla osallistumatta vastaisuudessa mielenosoituksiin.

Madridin mellakat ovat herättäneet myötätuntolakkoja ja mielenosoituksia useissa muissa Espanjan yliopistoissa. Barcelonassa 22 opiskelijaa erotettiin viikonvaihteessa, ja eräät joutuvat sotilastuomioistuimen eteen.

PÄIVÄN PAKINA

JUTTUA AIVOPESUSTA

Joku aika sitten tiedoitettiin Hanoista, että Pohjois-Vietnam vapauttaa kolme yhdysvaltalaista lentäjävankia.

Perusteluna on sanottu, että nämä miehet vapautetaan vietnamilaisen uudenvuoden eli Tet-juhlan kunniaksi ja että juuri he saavat vapautensa osoitettuaan katumusta Pohjois-Vietnamia vastaan tekemistään rikoksista.

Amerikkalaispiireistä saatujen tietojen mukaan Pohjois-Vietnamissa on noin 200 Yhdysvaltain ilmavoimien miestä, jotka on ammuttu alas mutta säilyneet hengissä.

Samojen lähteiden mukaan tämä on ensimmäinen kerta jolloin Pohjois-Vietnam vapauttaa vankina olevia amerikkalaisia lentäjiä.

Etelä-Vietnamin vapautusrintama on aikaisemmin vapauttanut joitakin vankeja ja samoin on vapauttanut Saigonin juntta.

Mielenkiintoista on nyt nähdä, tullaanko, ja missä määrin, näitä Pohjois-Vietnamin pian vapauttamia amerikkalaisia lentäjiä syyttämään siitä, että he ovat "joutuneet aivopesun" uhreiksi.

"Aivopesun saaneilla" tarkoitetaan tietenkin Yhdysvalloissa henkilöä, jonka mielestä USAlla ei ole mitään oikeutta sekaantua toisten maiden sisäisiin asioihin, eikä lähettää maailman poliisin ominaisuudessa rankaisujoukkoja muihin maihin "lujan järjestysvallan" ylläpitämiseksi.

Yksi asia tuntuu kuitenkin varmalta. Yhdysvallat ei kaikessa mahtavuudessaan pyri sodissa saamiensa vankien voittamiseen Washingtonin hyökkäysohjelman tueksi. Joitakin silmäntekeviä yksilöitä luonnollisesti ostetaan ja heillä teetetään rengin töitä valloissakin. Mutta tavallisille "sotavangeille" annetaan pamputusta, kiväärinperän lyöntejä ja pahempaakin.

Miten yhdysvaltalaiset vankejaan kohtelevat esim. Vietnamissa, siitä on nähty yltäkyllin esimerkkejä televisio- ja sanomalehtikuvia

Mutta tässä yhteydessä sietää palauttaa mieleen mitä 23-vuotias P. Martinson sanoi Roskildessa 25 p. tammikuuta 1967 antaessaan Russellin tribunaalin istunnossa todistajalausunnon siitä, mitä hän omien kokemusten perusteella tietää yhdysvaltalaisten kidutus- ja rääkkäysmenetelmistä. Mainittakoon, että Martinson osallistui v. 1966 Vietnamin sotaan. Ja ennen Vietnamiin lähtöään hän kävi armeijan tiedoituspalvelukoulun, jossa opetettiin vankien kuulustelumenetelmiä.

Martinson kertoi, että niinä 9 kuukautena jolloin hän välittömästi osallistui Vietnamin sotaan, se tiedusteluosasto, jossa hän palveli, oli kuulustellut satoja vietnamilaisvankeja — ja joka kerta kuulusteluissa rikottiin Geneven sopimusta sotavankien kohtelussa.

Martinson kertoi kidutuksista, joita amerikkalaiset kohdistivat vietnamilaisiin vankeihin. Erikoisen halukkaasti amerikkalaiset kiduttivat vankejaan sähkövirran avulla. Myös bambulastujen iskeminen kynsien alle kuului amerikkalaisten suosimiin menetelmiin. Jos vangit kuolivat kidutukseen, kirjoittivat amerikkalaiset sotilaslääkärit todistukseen, "kuoli sydänhalvaukseen."

Martinson tunnusti myös itse osallistuneensa kuulusteluihin ja kidutuksiin.

Tribunaalille esitettiin muitakin samantapaisia todistajalausuntoja.

Nämä Russellin tribunaalin paljastukset osoittavat kuinka hyökkäyssota johtaa fasistisiin menetelmiin, ts. barbarisuuteen.

Tämä sota uhkaa turmella koko ihmiskunnan, eikä vain yhdysvaltalaisia.

Todettakoon tässä yhteydessä se tosiasia, että Canadasta Yhdysvaltoihin Vietnamissa käytettäväksi tehtyjä asemyyntejä puolustellaan sillä, että siten saadaan tarvittavaa rahaa ja ennekaikkea sillä, että aseiden myynnistä kieltäytyminen tyrehdyttäisi ehkä pitkäksi ajaksi asekaupat Yhdysvaltain ja Canadan välillä.

Jotakin on mätää muuallakin kuin Tanskan maassa.

— Känsäkoura.

Urheilua

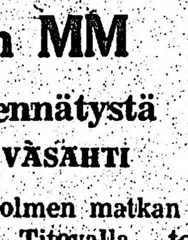

Stein Kaiser naisluistelun MM

Mustonen teki kolme Suomen ennätystä

Hollantilaisten täydelliseen naispikaluistelun valtaistuimelle siirtymiseen, kolmoisvoittoon päättyivät MM-luistelut Pirkkolan lumisateessa kymmenellä asteella lauhtuneessa säässä. Viime vuoden maailmanmestari ja jo ensimmäisen päivän jälkeen johdossa ollut Stien Kaiser seppelöitiin ylivoimaisena mestarina pistemäärällä 195,050.

Kolmen matkan jälkeen vasta kahdeksantena ollut Ans Schut puski viimmätusti selvän voiton 3,000 m:llä ja nousi hopealle. Hollantilaistriumfin täydensi Carry Geyssen, joka oli 1,000 m:llä ja 3,000:lla viides.

Kaija Mustonen riemastutti pientä kotikatsomoa särkemällä neuvostoliittolaisten rintaman yhteispisteissä ja tekemällä kolme SE:tä, 1.000 m:llä 1.36,6, 5.14,8, jolla vei 3,000 m:n pronssisen plaketin ja pisteissä 198,700.

Pikamatkan voittaja Ludmila Titova aloitti ensimmäisessä parissa sähäkästi myös 1,000 m:n ja tekikin ajan 1.34,5, joka säilyi rikkomattomana. Hollantilaisen turisti- ja huoltoryhmän torvitöräyttelyjen säestämänä yritti Stien Kaiser parhaansa alittaen viime vuonna MM-kisoissa matkavoittoon riittäneen aikansa 1,2 sekunnilla, mutta jäi puoli sekuntia Titovasta. Kaija Mustosta ei tuuli ja tuisku häirinnyt, vaan hän ajoi ahneesti uuden SE:n parantaen entistä virallistaan roimasti. Kaija-Liisa Keskivitikka ei ollut parhaimmillaan ja hävisi Arja Kantolalle ajallaan 1.41,0 0,6 sekuntia sijoittuen 23:ksi.

TITOVA VÄSÄHTI

Vielä kolmen matkan jälkeen oli Ludmila Titovalla teoreettisesti mainiot mahdollisuudet viedä MM-valtikka takaisin NL:oon. Hän oli Kaiserin jälkeen pisteissä toisena vain 0,017 pistettä perässä. Mutta tyttöjen parhaat noteeraukset 3,000:lla, joiden eroa on Stienin hyväksi 24 sekuntia, antoivat aiheen olettaa, ettei Lundmila yllätä. Hiukan apean näköisenä Titova liukuikin maaliin sähkökellon ohi ajassa 5.31,1, jolla voitti vain yllättävän kesyksi osoittautuneen joukkuetoverinsa Galina Nefedovan ja Arja Kantolan.

Stien Kaiser, joka luisteli ensimmäisessä parissa yltyneessä pyryssä sen sijaan ajoi alkumatkasta 5 minuutin väliaikoja, mutta väsyi sen verran, että huolimatta molemmilla käsillä vauhdittamisesta jäi 5.08,7 ään. Sekin oli kymmenen sekuntia vuoden -67 MM-aikaa parempi.

SCHUT HURJANA

Neljännessä parissa luistellut Ans Schut lähti kovat mielessään liikkeelle. Väliajat puoliväliin asti olivat hieman Stienin aikoja huonompia, mutta Schutin kunto riitti armottomaan loppukiristykseen.

Tulos 5.04,8 ja ylivoimainen matkavoitto. Kaija Mustonen kukisti kaikki neuvostoliittolaiset ja tehtaili päivän toisen SE:nsä 5.14,8 ja pääsi pallille sekä pisteissä viidenneksi.

Keller pyyhälsi 500 m uudessa ME-ajassa 39,2

München. — Länsisaksalainen Erhard Keller saavutti sunnuntaina Inzellin kansainvälisissä pikaluistelukilpailuissa 500 metrin matkalla uuden maailmanennätyksen 39,2. Virallinen ennätys on ollut neuvostoliiton Evgeni Grishinin nimissä 39,5, mutta Keller on tänä talvena luistellut saman ajan jo kaksi kertaa, viimeksi lauantaina Inzellissä.

Toiseksi tuli jälleen japanilainen Kiichi Suzuki. Tulos 39,3 on sekin alle maailmanennätyksen.

G. Wood pukkasi sisällä 20.40 m

Albuquerque. — Amerikkalainen George Woods teki Albuquerquessa Uudessa Meksikossa käydyissä kansainvälisissä sisähalliyleisurheilukilpailuissa tämän vuoden parhaan sisätuloksen kuulantyönnössä saavuttamalla tuloksen 20.40. Tulos on samalla kaikkien aikojen sisähallisaavutuksista toiseksi paras. Pisimmälle sisähallissa on onnistunut pukkaan rautakuulan amerikkalainen Neal Steinhauer, jonka tulos on 20.67.

Sunnuntaisella suorituksellaan Woods kohosi Steinhauerin ja Randy Matsonin ohella erääksi suurimmista mitaliehdokkaista Mexicon kisoja silmälläpitäen.

Toisen hyvän tuloksen saavutti Formosan Chi Cheng, joka juoksi 60 yardin aidoissa ajan 7,6. Formosalaisneitosen aika puuttuu ainoastaan sekunnin kymmenyksen virallisesta naisten maailmanennätyksestä.

Kauniit
MUISTOJEN RUUSUT
KUSTI (PAPPA) SALMISEN
Muistolle
LYYLI TUUTTILA
Toronto Ontario

Tilatkaa Vapaus!

Saamme kunnian ilmoittaa, että tyttäremme

HELEN ELIZABETH
ja
KENNETH B. MONK

vihittiin avioliittoon kotona, 275 Parkview Avenue, Willowdale, Ontario, joulukuun 30 päivänä 1967.

HELMI JA ARMAS KAIPAINEN

VAPAUTUKAA EPÄMUKAVUUKSISTANNE

Mitä kauemman odotatte, sitä enemmän kärsitte: Niille jotka todella haluavat helpoitusta saada paremman tunteen nopeasti, äkkiä, pikaisesti

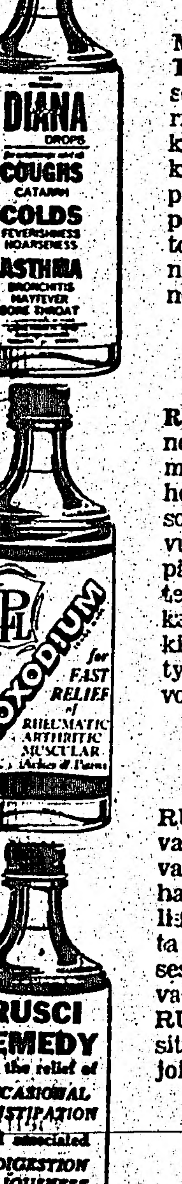

DIANA TIPPOJA

Miljoonat ja miljoonat ihmiset tuntevat ne. **DIANA TIPAT** antavat huojennusta vaivaavasta, itsepintaisesta kylmettyneisyydestä johtuvasta yskästä, pää- ja rintakylmettymästä, kuumeellisuudesta, nivelien pakotuksesta, kurkun kipeydestä, äänenkäheydestä, ilkeästä nuhasta, nenän juoksusta, katarista, keuhkoputki-astmasta, nenän tukkeutumisesta. Antavat helpomman ja vapaamman hengityksen. Mikään, ehdottomasti mikään ei vaikuta **DIANA TIPPOJEN** lailla nopeasti toimien, tehokkaasti tuloksia tuottaen ja nopeasti huojennusta antaen. **HINTA $2.00**

ROXODIUM

ROXODIUM, läpitunkeutuvaa nestettä hierontaan nopean huojennuksen saamiseksi nivelreumasta, reumaattisesta- ja lihaskivusta, selkäpoltteesta, lonkkahermostosärystä, ranteiden kivusta. Kangistuneiden sorminivelten kivusta, säärien, nilkkojen, polvien kivusta. Auttaa rintakylmyydessä, pään ja korvien ympäristön kivussa ja niskan jäykkyydessä. Solmumaisten laajentuneiden suonien kivussa, ajettumassa, kehon ruhjevammojen, naarmujen ja nyrjähdysten kivussa. Myös pää- ja ihosyyhyssä, ihottumassa, ärsytyksessä, paiseissa ja näppylöissä vartalossa tai kasvoissa. **HINTA $2.00**

RUSCI REMEDY

RUSCI REMEDYA niille jotka kärsivät kiusallisesta vatsahäiriöstä, huojennuksen saamiseksi kiusaavasta vatsakaasusta, ruoansulatushäiriöistä, vatsakivuista, happamanlaisista röyhkäyksistä, sydänkivusta, pullistavasta liikatäyttymisen tunteesta, rinnanalaisesta polttavasta pullistuspaineesta, maksan toiminnallisesta pahoinvointihäiriöstä, vatsan kovuudesta johtuvasta päänsärystä ja epämiellyttävästä mausta suussa. RUSCI REMEDY parantaa ruokahalua ja auttaa siten ruoan sulatusta ja edistää sapen toimintaa. Rajoittaa kaasukipuja kyljistä, vatsasta ja suolistossa. **HINTA $3.00**

Pyytäkää näitä lääkkeitä rohdoskaupastanne.

LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 BATHURST STREET TORONTO 4, CANADA

Altti Alarotu ylitti 518 ja kukisti Papanicolaoun

Portland Oregon. — **Brigham Youngin yliopistossa opiskeleva Altti Alarotu saavutti uuden seiväshypyn sisärataennätyksensä Portlandissa Oregonissa pidetyissä kilpailuissa. Hänen tuloksensa oli 5,18 metriä.**

Toiseksi ja kolmanneksi tulivat amerikkalainen Dennis Phillips ja kreikkalainen Christos Papanicolaou molemmat tuloksella 4,87 m.

Alarodun tulos on paras, jonka suomalaiset ovat koskaan saavuttaneet seiväshypyssä. Virallisen ennätyksen 5,15 m saavutti Risto Ivanoff viime keväänä.

Alarodun tulos on vuoden toiseksi paras sisäradoilla. Sen ylittää amerikkalainen Bob Seagren, joka hyppäsi 5,29 m New Yorkissa viime torstaina.

Seagren, joka on asettanut päämääräkseen ylittää 18 jalan rajan (5,48 m) hyppäsi 520 m Bostonissa lauantaina pidetyissä kilpailuissa.

MUSTAKARI LÖI PAPANICOLAUN

Erkki Mustakari voitti seiväshypyn Euroopan-mestarin kreikkalaisen Christos Papanicolaoun Oaklandissa Kaliforniassa pidetyissä kilpailuissa. Molemmat hyppäsivät 5,04 metriä, ja myös kolmanneksi tullut amerikkalainen John Vaughan sai saman tuloksen.

Pituushypyssä voitti Bob Beamon tuloksella 8,18 metriä ennen Ralph Bostonia, joka hyppäsi 7,99 m. Kuulantyönnön voitti George Woods tuloksella 19.93.

ENTISTÄ JA NYKYISTÄ WORTHINGTONISTA

(Nämä muistelmat eivät ole aivan sekunnin tarkkoja. Esitän ne kuitenkin sellaisina mikäli tiedän ja muistan.)

Vuonna 1915 oli täällä jo useita suomalaisia kaivostöissä. Mond Nickel Co:n omistamalla kaivannolla. Ja koska suomalainen työvoima oli kovin kysyttyä, lisääntyi heidän lukumääränsä ajan mukana. Kaipasimme kuitenkin muitakin harrastuksia ja yhteistoimintaa ja niinpä v. 1916 perustettiin tänne CSJn osasto, jonka ympärillä sitten toimittiin hyvin innostuneesti ja niin sitten pidettiin koulun kentällä heti ensimmäiset kesäjuhlat.

Nuoren työvoiman lisääntyessä heräsi myöskin urheilun ja voimistelun tarve joihin osanotto oli erittäin vilkasta.

Sitten vuokrattiin eräältä syyrialaiselta "pallo-ruuma" jossa alkoi n.k. haalitoiminta. Siellä mm. tanssittiin ja pidettiin markkina-iltamia y.m. Sittemmin kuitenkin tulipalo hävitti senkin huoneuston ja niin tuli uusi pulma eteen. Myöskin ukrainalaiset perustivat tänne oman haalinsa, jossa mekin pidimme jöitakin tilaisuuksia.

Joku aika myöhemmin saimme vuokratuksi entisen Perkovichin leipomohuoneuston ja se olikin jo paljon tilavampi entistä. Sinne tehtiin näyttämö ja muita korjauksia. Ja koska joukossamme oli henkilöitä jotka olivat ainakin nähneet näytelmiä esitettävän, niin mitäs muuta kuin pannaan töpinäksi. Eikä sitä pieniin tyydyttykään, ne piti olla ne ti sellaisia kuin esim. "7 veljestä" ja "Tukkijoella" sekä muita vaativia näytelmiä, vaikka ei aina tahtonut tietää että miten päin piti näyttämöllä liikkua.

Meillä oli myöskin näytelmä- sekä lainakirjasto, ja naisilla ompeluseura, jonka tuotteita sitten myytiin huutokaupalla markkina-iltamissa. Kesäisin pidettiin ulkoilma juhlia joissa urheiltiin ja esitettiin muutakin ohjelmaa.

Liikepuoli oli myöskin hyvin edustettuna. Oli sekatavarakauppoja, ilhamyymälöitä, saunaliikkeitä, suomalainen leipomo, parturiliikkeitä, pallohuone ja ruokaloita useampiakin. Ja olihan meillä komppanian lääkärikin. Ja koska urheiluperheellä oli lehmiä sekä sikapossu, niin pitihän se olla kuorikin omasta takaa.

Oli täällä sivuharrastuksiakin, useaa eri laatua. Oli juoppouttakin, jonka yhteydessä käytettiin puukkoakin apuna. Korttipeli kukoisti kesäisin sekä naisilla "lapin" peluu, että joskus kotiutuvat vasta miesten tullessa kotiin yövuorolta.

Perheellisiä tänne muutti useampiakin Mondista, Creightosta, Garsonista ynnä muualta, ja niin alkoi nousta useampiakin asuntotaloja. Myöskin täältä sai todellisen alun Beaver Laken ja Chicago Minen farmiasujamisto.

Kaivostyötä tehtiin kolmella vuorolla. Täällä murskattiin kivi josta kuljetettiin parhain metalli junalla pois, kunnes v. 1927 tapahtui se kaivoksen luhistus, jossa ns. pilarit antoivat periksi ja niin syntyi vain pieni järven tapainen kuoppa luhistuneen kaivoksen tilalle. Ensin vajosi CPR rautatie josta oli 3 vaunua täynnä ns. ooria Sitte.n meni paja ja konehuone, ja sen jälkeen voimahuone koneineen. Oli onni että se antoi ennemmin merkkejä että jo tain suurempaa tule tapahtumaan. Kolmannen tasanteen pohja alkoi hiljaa laskea ja lopuksi shafti eli kuilu puristui niin ettei "skippa" enää liikkunut, jolloin kutsuttiin miehet pois kaivannosta, eikä niinollen tullut ihmismenetyksiä.

Kuitenkin se oli suuri isku meille kaikille koska se melkein jokaiselle oli viimeinen tilipäivä. Suuri omaisuuden menetys koitui niille jotka olivat ehtineet rakentaa omat kodit y.m. ja siihen myöskin päättyi meidän harrastamamme haali- ja yhteistoiminta. Osa siirtyi Incon palvelukseen ja kaukonäköisemmät rakenta-

(Jatkuu sivulla 4)

Kympin ME 15.20,3 sinetöi Norjan Maierille Euroopan mestaruuden

Neuvostoliiton Matusevitshille tuli hopeaa; Norjan Thomassen pääsi pronssille

Oslo. — Euroopan pikaluistelumestaruuskilpailujen toinen päivä Oslon Bisletillä muodostui ensimmäistä päivää paljon antoisammaksi. Sääolot olivat häikäisevät, samoin tulokset ja taistelu mestaruudesta.

Norjan Fred Anton Maier kohosi jännittävien tapahtumien jälkeen Bisletin suureksi kuninkaaksi. Ennen mestaruuden varmistumista hänen oli luisteltava uusi ME 10,000 metrillä 15.20.3, sillä 1,500 metrin jälkeen oli keulapaikan vallannut Neuvostoliiton Eduard Matusevitsh. Maierin voittoon oikeuttaneet yhteispisteet olivat 177,318 ja Matusevitshin hopeapinnat 177.780. Pron.ssin korjasi Norjan Thomassen 177.968.

Kimmo Koskisen ja Jouko Launosen kunnonnäytteet onnistuivat huomattavasti paremmin kuin lauantaina. Koskinen teki ennätyksensä molemmilla matkoilla ja Launonen kym pillä. Koskinen oli loppupisteissä 11. ja Launonen 13. Tämä tiesi sitä, että ensi vuonna Suomi saa lähettää EM kisoihin kolme luistelijaa.

1,500 m: 1) Eduard Matusevitsh, N-liitto 2.04.5, (uusi EM-kisojen ja N-liiton ennätys), 2) Gerhard Zimmermann, L-Saksa 2.02.5 (sama kuin L-Saksan ennätys), 3) Svein Erik Stiansen, Norja 2.06.2.

Ruotsin Jonny Nilsson oli sairastunut eikä voinut osallistua.

10,000 m: 1) Maiser 15.20.4 (uusi ME), 2) Guttormsen 15.25.9, 3) Bols 15.31.4.

Yhteispisteet: 1) Fred Anton Maier Norja 177.316 (uusi EM-kisojen ja Norjan ennätys), 2) Eduard Matusevitsh N-liitto 177.780, 3) Magne Thomassen, Norja 177.968.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Peräkylän profeetta toi jännitystä ja riemua enemmän kuin osasi odottaakaan ja tuli jälleen esille että Don haalin näyttelijät ovat erikoisen ovelia alallaan. Siispä kaunis kiitos näyttelijöille ja kaikille jotka tavalla tai toisella auttoivat illan onnistumista. Ja oikein roimasti kiitoksia suurelle yleisölle joka vaarallisen liukkaasta kelistä huolimatta täytti paikat. Suuri yleisö, kuulemma, nostaa näyttelijätkin oikein elementtiinsä, siispä vain enemmän sellaista mikä elämän nautintoa nostaa.

* * *

CSJ:n Toronton osaston vuosikokous on sunnuntaina, helmikuun 11 päivänä kello 2 iltapäivällä.

* * *

Vielä sopii kuoroon laulajia keskiviikkoisin kello 7.30 illalla. Viime kerralla oli innokas keskustelu kuorojen Suomi-matkasta. Siinä oli lentokoneet, laivat ja suuret "bussit" pohdinnan alla. Suomikin on niin iso maa että ei kuulemma voi jokaisen kotipaikalle mennä, antamaan konserttia, ja se on paha asia. Siellä on nyt Saimaan kanavakin valmiina ainakin Kuopioon saakka, ja ei ole parempaa nähtävää kuin mitä näät Puijon tornista. Kuopioon, Tatu Pekkarisen syntymäkaupunkiin ja tämän ansiosta olimme täällä naurusta katketa. Sitten Varkaus, 15,000 työläistä käsittävä tehdaskaupunki josta voi siihen mennessä olla jo suora tie Petroskoihin ja Leningradiin. Joku tyttäristä ehdotti matkaa Tallinnaan saakka, ne varmaan ovat läheisiä Kalevalaisille.

Olisi nyt jo parasta pohtia noita reisuja täällä, sillä se on sitten lujaa menoa. Voi tulla rajaton määrä täältä mukaan. Yksi tärkeä asia olisi saada mukaan oikein paljon nuoria laulajia, soittajia ja tanssijoita, muuten ovat Suomessa kysymysmerkkinä että mikä täällä vaivaa nuorisoa kun ei ole mukana kulttuuririennoissa.

— J. N.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Emilia Myllyharju kuoli täällä sairaalassa tammikuun 22. päivänä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 90-vuotias. Tähän maahan hän oli saapunut v. 1912. Suremaan jäi kolme poikaa ja neljä tytärtä, sekä veli Svante.

Surmansa sai Fort Williamissa 3 vuoden ja 7 kuukauden ikäinen poika ylittäessään Simpson katua, jolloin Leo Deschensin ajaman kuorma auton sanotaan yrittäneen välttää yhteentörmäyksen ja iskeneen lapsen maahan takapyörien musertaen hänet alleen, kuolema seurasi heti.

A. T. H.

* * *

Port Arthur. — Urheiluseura Isku järjestää vuorossaan seurapeli-illan perjantaina, helmik. 9 pnä kello 7.30 illalla suomalaisella haalilla, haalimme talousrahaston kartuttamiseksi. Hyviä bingopalkintoja.

Iskun voimisteluharjoitukset ovat jatkuvasti tiistai-iltaisin klo 7. Kuluva lukukausi on Iskun jäsenryntäyskuukausi ja seuramme vuosikokous pidetään maaliskuun 7. päivänä. — P. Voutilainen.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat harhautuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

UUSI M.S. KUNGSHOLM
TOUKOKUUN 18, 1968
NEW YORKISTA—KÖÖPENHAMINAAN
EDELEEN toukok. 26 p:

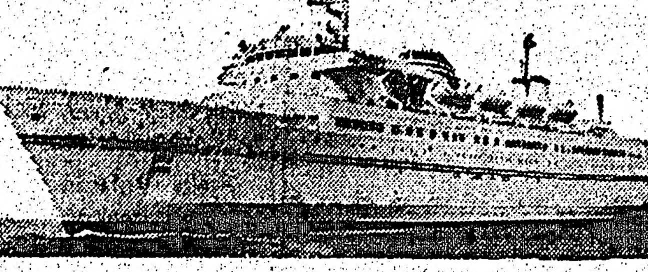

UUSI M.S. FINLANDIA
under Finnish registry
KÖÖPENHAMINASTA—HELSINKIIN
jonne saavutaan toukok. 27p.

Matkanjohtajana Mr. Eino J. Railimo, SAL:n New Yorkin konttorista ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

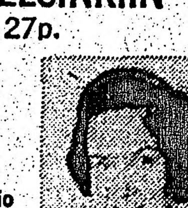

LIPPUJEN HINNAT:
M. S. KUNGSHOLM—Turistiluokka—New York/Kööpenhamina, alkaen US $261.—R/T; US $275.—O/W. Jos palataan kesäk. 27 M. S. Gripsholmilla, halvin edestakainen lippu US $514.—
M. S. FINLANDIA—Turistiluokka—Kööpenhamina/Helsinki . . . US $45.— (I luokka US $58.—). Lipun hintaan sisältyy hyttipaikka ja ateriat laivalla.

MATKATAVARAA ILMAISEKSI

koko—tai puolilipulla aina 270 paunaan saakka sekä M. S. KUNGSHOLMILLA että M. S. FINLANDIALLA New Yorkista Helsinkiin. Lisäksi hyteissä menevä käsipakaasi ILMAISEKSI. Sitäpaitsi kaikki matkatavarat siirretään laivasta toiseen Kööpenhaminassa ILMAISEKSI. Ylipainosta molemmilla laivoilla pieni lisämaksu.

Koska Suomen markka äskettäin devalvoitiin, elätte ensi kesänä Suomessa dollareilla huomattavasti halvemmalla kuin aikaisemmin.

Muut laivavuorot 1968.
New Yorkista: kesäk. 7 (GRIPSHOLM); elok. 14 (KUNGSHOLM); syysk. 25 (GRIPSHOLM); jouluk. 5 (KUNGSHOLM).
Göteborgista: kesäk. 5 (KUNGSHOLM); kesäk. 27 (GRIPSHOLM); elok. 30 (KUNGSHOLM); jouluk 27 (KUNGSHOLM).

SAFETY INFORMATION
The M.S. KUNGSHOLM and M.S. GRIPSHOLM registered in Sweden and the M.S. FINLANDIA Registered in Finland, meet International Safety Standards for new Ships developed in 1960.

VARATKAA PAIKKANNE PIKAISESTI MATKATOIMISTOSTANNE TAI SUORAAN

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA ________ 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

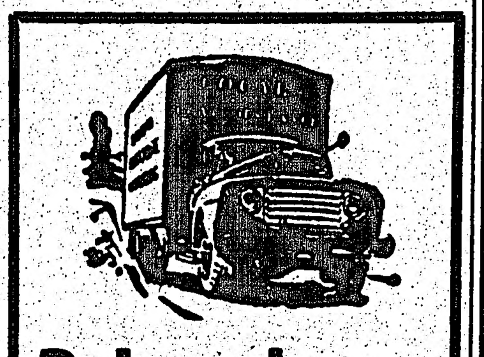
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Visan järjestämät nuorten tanssit "Record Hop" pidetään Wanupin haalilla t.k. 16 pnä alkaen klo 8 ill. Sisäänpääsy 50 senttiä. Kaikki tervetulleita.

Valentine-tanssit Wanupin haalilla t.k. 17 pnä klo 9—1:een. Soittaa Niilo Baston yhtye. Tilaisuudessa tulee olemaan monenlaista hauskaa. Sisäänpääsy 1 dollari. Tervetuloa.

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina klo 7.30 illalla ja perjantaina klo 6.30 illalla.

Kaikki mukaan please!

Hiihtokilpailut, päivälliset ja seurapelitilaisuus on Wanupissa helmikuun 11 pnä alkaen kello 11 ap. Kaikki tervetulleita.

Kaunis elokuva "Kesäillan valssi" esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, helmik. 4 pnä klo 2 ip. Sisäänpääsy $1.00. Kahvitarjoilu naistenkerhon toimesta.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

VOITTAKAA ÄÄNETÖN FORD
McLeod Motorsista
"QUIET"
(Äänettömän)
MYYNNIN
alkana
Arvotaan maalisk. 20 p.
"68 QUIET FORD LTD"
Tarvitsee vain poiketa laittamassa nimenne lippuun
SULO HEINO
antaa Teille avuliaan palvelun
McLEOD MOTORS
65 Larch St. Sudbury
(3—6—8—20—22)

Naisten bingo helmikuun 8 pnä

Kukahan saa sen suuren kalan siellä Naisten kerhon bingossa? Sitä kannattaa yrittää, sillä "tiketti taskussa" sen varmaan taas hommaa kun hän siitä jo ilmoittikin. Paljon muita hyviä palkintoja on luvassa. Se täti-väki on sellaista toimeksi saapaa joukkoa ja kun he nyt tosissaan yrittävät niin uskon että valmista tulee.

Siis muistakaa tämä tilaisuus, 8 pnä helmikuuta, siis vajaan viikon päästä. — Kuuluttaja.

Laatikkopäivällinen helmikuun 18 pnä

Ne Sävel-kuoron järjestämät laatikkopäivällisetkin lähestyvät. Ne ovatkin ensimmäiset tänä vuonna, (anteeksi miehet, olihan ne mainiot mojakkapäivälliset) mutta tarkoitin laatikkopäivällisiä. Kokenut komitea huolehtii asiasta ja kaikki kuorolaiset lupasivat antaa kättä, (se on auttaa). Miehetkin kilvalla lupasivat kyyditä laatikoita määräpaikkaan, siis Finnish haalille silloin 18 päivä helmikuuta, ajasta en oikein vielä tiedä mutta luullakseni 12:sta, kuten ennenkin.

Varatkaa siis se sunnuntai vapaaksi, että voitte osallistua tähän tilaisuuteen. Lähemmin tuonnempana. — 1 tiedoittaja S. P.

KOKOUSKUTSU

Oleland, Dryden, Awrey ja Hawley townshipien tärkeä tiekokous on Union koululla helmikuun 6 p klo 8 ill. Saapukaa kokoukseen että asiat saadaan päätökseen kaikkia asianomaisia tyydyttävällä tavalla.

Mrs. E. Closs.

Talvi näyttää tapojaan myös sudburylaisille

Talvi näyttää tapojaan myös täällä Sudburyssa.

Samaan aikaan kun Ontarion eri puolilta tuli tietoja, että tulvatilanne uhkaa Suur-Torontoa ja muita asutuskeskuksia, sudburylaisia tervehti perjantaiaamuna oikea "koiran ilma". Ainoa hyvä puoli tässä kurjuudessa on se, että "murmeli ei nyt näe varjoaan", sanoi eräs vonkoilija.

Mittarien elohopeat näyttivät 21 asteen (yläpuolella) lämpötilaa (F) mikä aiheutti sen, että varsinkin sivutiet ja vähemmän käytetyt kaupungin kadut olivat jäätiköllä torstaisen ja perjantaiaamuna jatkuneen jäätävän sateen vuoksi.

Maakuntapolisit varoittivat että tiet ovat vaarallisen liukkaita ja että jos henkilön on pakko autolla lähteä liikkeelle, hänen ei tule ajaa nopeammin kuin 20 m. tunnissa . .

Sudburyn lähiympäristöjen useimmat koulut olivat perjantaina suljettuina siksi kun koulubussit eivät kulkeneet liukkaan kelin vuoksi.

Jäätävän sateen vuoksi oli sähkö- ja puhelinlankoihin muodostumassa paksu jääkerros ja viranomaiset varoittivat, että jos näitä lankoja laskee jään painon vuoksi maahan, niihin ei saa turvallisuussyistä koskea vaan on asiasta tiedoitettava heti poliiseille.

Sääennustajien antamien tietojen mukaan ilma kylmenee perjantaina iltapäivällä tuulen kääntyessä pohjoiseen ja puhaltaessa ehkä 30—35 mailin tuntinopeudella, tuoden mukanaan lunta jäätikköisille teille.

"Ilmoja piisaa" näin talvella, sanovat keinutuoli-asiantuntijat.

Ahtaassa piirissä tulee mieli ahtaaksi, ihminen kasvaa suurentuvien tarkoitusperien kanssa.

J. C. F. Schiller

'BRIDGE SUUNNITTELEE SUURTA LAAJENNUSTA

Tänä keväänä aletaan rakentamaan $35,000,000 arvoista rautamalmierotuslaitosta Sudburyn läheisyyteen, ilmoitti keskiviikkona H. J. Fraser, Falconbridge Nickel Minesen presidentti ja liikkeen johtaja.

Laitoksen odotetaan olevan käytännössä vuoden 1969 loppupuolella ja tuottavan uutta raakaainetta yhtiön kansainväliselle kaupalle.

Paikka laitosta varten on valmistelun alaisena, Falconbridgen kunnassa, noin kaksi mailia etelään Falconbridgen sulattimolta. Konsentraattorilaitos tulee käsittelemään 500,000 tonnia pyrrhotitea (rauta sulfiidia) vuosittain, ja malmi tuodaan yhtiön Onaping alueen laitokselta, suurin osa uudelta "Strathacona "myllyltä".

Konsentraattori tulee tuottamaan yli 300,000 tonnin vuosittain rautamalmi palloja, jotka sisältävät noin 90 prosenttia rautaa ja 1.5 prosenttia nikkeliä.

Konsentraattorin kehityksen yhteydessä tulee olemaan rikkikaasun keräyslaitos, jonka rakentaa ja omistaa Allied Chemical Canada Ltd. Tämä uusi laitos tulee käyttämään hyväkseen uutta prosessia joka on kehitetty Allied Chemicalin toimesta ottaakseen pois ja saadakseen käytettäväksi rikkikaasun mitä tulee Falconbridgen uuneista.

Nämä kaksi uutta laitosta, jotka on suunniteltu korkeimman tason mukaan toimimaan, tulevat tarvitsemaan noin 200 miehen työvoiman.

Fraser sanoi, että nämä uudet laitokset ovat erittäin tärkeitä yhtiöille jotka ovat tässä mukana ja erikoisesti Sudburyn alueelle.

"Sen lisäksi että paremmin käytämme luonnolliset aineet, hän lisäsi, aineita jotka ennen jätettiin jäte-aineeksi, voidaan nyt kohtalaisesti palauttaa, mukaanluettuna merkityksellinen määrä nikkeliä, joka voidaan erottaa myyntiarvoiseen muodossa.

Uusi toimenpide eroittaa myöskin rikkikaasun ilmasta ja vedestä myytäväksi aineeksi. Nämä kaksi uutta prosessia, näin ollen auttavat meitä ottamaan askeleita eteenpäin yhteisessä jatkuvassa yrityksessä kontrolloida ilma- ja vesisaastutuksen estämiseksi."

Punakaartilaiset ja heidän taistelunsa ei ole unohtunut

(Jatkoa sivulta 1)

toisessa osassa ajankohtaisia viisuja. Ylioppilasteatteri esitti tulevasta, uudesta ohjelmastaan katkelman "Demokratia", joka koski Kreikan sotilasvallankaappausta. Lauluyhtye Muksut puolestaan tulkitsi Pentti Saarikosken, Lauri Sinkkosen ja Anselm Hollon runoja, Helsingin Jyryn tytöt esittivät kaunista ja sulavaa voimistelua. Voimakashenkinen juhlatilaisuus päättyi M. A. Nummisen ja Päivi Paunun yhdessä esittämään Ihmisoikeuksien julistukseen. Tilaisuuden juontajana oli tunnettu nuorisoliittolainen Pekka Saarnio.

Belgraden ja Bonnin diplomaattisuhteet on nyt uusittu

Bonn. — Länsi-Saksan ja Jugoslavian väliset diplomaattisuhteet, jotka katkesivat 10 vuotta sitten, on nyt uusittu.

Tästä diplomaattisuhteiden uusimisesta tiedoitettiin samanaikaisesti Bonninssa ja Belgradessa. Asian johdosta käytiin 6 päivää neuvotteluja Pariisissa. Salaisia tunnusteluja tehtiin sitä ennen.

Länsi-Saksa rikkoi diplomaattiset suhteensa Jugoslaviaan lokakuussa 1957 pian sen jälkeen kun Jugoslavian hallitus tunnusti Saksan demokraattisen tasavallan, Itä-Saksan.

Tämä diplomaattisuhteiden rikkominen tehtiin silloin Länsi-Saksassa v. 1955 hyväksytyn 'Hallsteinin opin' perusteella, minkä mukaan Länsi-Saksa tuli rikkoa diplomaattisuhteensa minkä tahansa maan kanssa, joka tunnustaa Itä-Saksan.

Neuvostoliitto asetettiin kuitenkin Länsi-Saksan Hallsteinin opin "yläpuolelle", siis erikoisasemaan.

Vuonna 1957 suoritettua diplomaattisten suhteiden rikkomista ei pidetty vain Länsi-Saksan "rangaistuksena" Titon hallitukselle, vaan samalla uhkaavana varoituksena muille maille siitä mitä tapahtuman tulee, jos ne tunnustavat Itä-Saksan. Hallsteinin oppia toteutettiin myös Kuubaan silloin kun viimeksimainittu tunnusti Itä-Saksan.

Hallsteinin oppi on kuitenkin vararikkoutunut yhdessä kylmän sodan ohjelman vararikkoutumisen kanssa ja viimeksikuluneen kahden vuoden aikana on Länsi-Saksassa tapahtunut jossakin määrin muutosta Bonnin ryhtyessä pohtimaan niitä etuisuuksia, mitä Länsi-Saksa saisi diplomaattisuhteiden järjestämisestä sosialististen maiden kanssa.

Tätä ennen on Länsi-Saksa järjestänyt Hallsteinin opista piittaamatta diplomaattisuhteet Romanian kanssa.

Jugoslaviaa pidetään kuitenkin Länsi-Saksassa tässä yhteydessä erikoisasemassa siksi kun sillä oli jo aikaisemmin "hedelmälliset diplomaattisuhteet" Bonnin hallituksen kanssa.

J. Perätalo kuoli keskiviikkona

Fraser-Brace Co:n entinen rakennustyömies Jaakko Juhani Perätalo kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa keskiviikkona tammik. 30 pnä syöpätaudin murtamana. Hän oli kuollessaan 42 vuotias.

Perätalo oli syntynyt Haukiputaalla, Suomessa ja tullut Canadaan v. 1958. Hän oli Carpenters and Joiners Union jäsen.

Vainajaa lähinnä suremaan jäi vaimonsa Eini, os. Heinonen ja yksi tytär Terttu, kotona. Myöskin hänen äitinsä mrs. Pekka Perätalo, kaksi veljeä ja neljä siskoa Suomessa.

Vainaja lepää Lougheed hautaustoimistossa josta hautaus toimitetaan perjantaina klo 11 ap. Lasketaan haudan lepoon Park Lawn hautausmaahan.

Toronton liberaalit tukevat Trudeauta

Toronto. — Ryhmä torontolaisia liberaaleja muodosti keskiviikkona komitean joka toimii sen hyväksi, että oikeusministeri Pierre Elliot Trudeau saataisiin ryhtymään liberaalien kansallisen johtajan ehdokkaaksi.

Scarborough vaalipiiriä alahuoneessa aikaisemmin edustaneen M. J. Moreaun kodissa pidetyssä liberaalien kokouksessa oli 25 osanottajaa.

Entistä ja nykyistä Worthingtonista

(Jatkoa sivulta 3)

miinsa farmeille, ja mikä minnekin.

Sen jälkeen onkin tämä kylä ollut melkein haudan hiljainen, aina siihen asti kun alkoi niin sanottu Denison Minen rakennus ja kaivuutyöt, johon ehdittiin jo vetää voimajohdot sekä tehdä muut tarpeelliset rakennukset, sekä shafti eli kuilu noin 600 jalkaa syvä. Mutta sekin loppui siihen, lieneekö ollut finanssi pula, vai oliko tarpeetonta haaskata enempi pääomaa.

Tämän jälkeen sen otti haltuunsa Arcadia Nickel Co. ja se ehti laittaa sinne jo myllyn, kiven murskaamiseksi, mutta ei sekään tullut tuotantokuntoon vaan nukkui, ja suuri osa työläisten palkoistakin jäi saamatta. Tällä kertaa se on kuitenkin taas käynnissä, n.s. Kidd Copper Minen nimellä, josta kuljetetaan malmi isoilla trokeilla Falconbridgelle. Sivumennen sanoen, tällä viimeisen yhtiön työläisillä oli alussa unioturvakin, mutta union miehet "säkättiin" ja otettiin uusia tilalle, joten siellä on 7 päiväinen viikko eikä mitään korvausta kuulemma yli- eikä pyhätöistä.

Myöskin noin pari vuotta sitten täällä aloitti Inco kaksikin uutta kaivosta. Ensimmäinen n.s Totten Mine, jota oli yritetty panna alulle jo paljon aikaisemminkin, kun tämä oli luhistunut kaivos, mutta johon on viety shafti ja josta jo tuotetaan arvokasta malmia Incon sulattimolle

Sitten on tämä toinen uusi kaivanto, aivan lähellä entistä kaivantoa, jossa on jo viety shafti ja se on kuulemani mukaan niin syvä että se ohittaa sen entisen kaivoksen syvyyden, josta sitten voidaan kiskoa entisenkin rikkaudet.

Näitä molempia kaivantoja on laittanut valmistuskuntoon MacIsaac urakoitsija ja uusia rakennuksia nousee kuin sieniä sateella. Näyttää siltä että se tulee toimimaan pitemmän aikaa.

Molemmissa näissä on käytännössä 7 päivän työviikko. Ihmeteltävin asia on se kun jotkut ovat kuitanneet Incostakin ja tulleet tänne että "saavat" tehdä työtä 7 päivää viikossa, mikäli siinä nyt perää on.

— E. M.

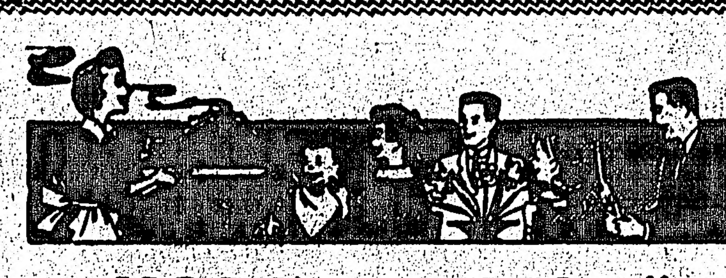

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Maukkaita ruokia pakasteista

PERUNALAATIKKO SVEITSILÄISEEN TAPAAN

Pakastepinaattia, perunaa, sipulia, voita, suolaa, raastettua juustoa, valkopippuria.

Pinaatin annetaan puolittain sulaa Perunat kuoritaan ja viipaloidaan, samoin sipulit. Ne ruskistetaan voissa kevyesti. Tulenkestävään vuokaan asetetaan vuorotellen perunat, sipulit, pinaatti sekä raastettu juusto ja mausteet. Alimmainen ja päällimmäinen kerros perunaviipaleita. Vuoka peitetään alumiinifoilillla, asetetaan kuumaan uuniin 15 minuutiksi, jonka jälkeen alumiini otetaan pois ja ruoan päälle ripotellaan vielä juustoraastetta. Paistetaan vielä 15 min. Tarjotaan savusilakoitten kanssa.

* * *

PIKARUOKA

Riisiä, lihalientä, pakastekalaa, tomaattia, purjo (leek), voita ja persiljaa.

Riisit kiehautetaan puolikypsiksi laimennetussa lihaliemessä, jonka jälkeen ne asetetaan voideltuun vuokaan. Riisin päälle asetetaan suolalla ja pippurilla maustetut pakastekalapalat tomaattiviipaleiden ja purjopalojen kanssa. Mikäli tarvitaan nestettä lisää, laitetaan vähän vettä. Pari nokaretta voita pinnalle ja vuoka asetetaan uuniin paistumaan kypsäksi. Ruoan kera tarjotaan voisulaa, johon on silputtu persiljaa.

* * *

KALAKEITTO PAKASTEISTA

Sipuli, pakastettuja porkkanakuutioita, perunaa lohkottuna, puna-ahventa (ocean perch) maitoa ja haluttaessa munankeltuainen. Lisäksi vielä mausteina valkopippuria, suolaa, selleria ja persiljaa.

Kiehuvaan veteen lisätään mausteet ja muut aineet (kala paloiteltuna). Kun perunat ovat puolikypsiä lisätään joukkoon jäiset porkkanakuutiot. Keiton annetaan hiljalleen kiehua kypsäksi. Viimeksi lisätään maitoon sekoitettu keltuainen ja koristeeksi persiljaa.

Kuumilla maitojuomilla vilustumista torjumaan

Yleisimpiä syitä poissaoloihin koulusta ja töistä ovat erilaiset vilustumissairaudet. Ennalta ehkäisevällä terveydenhoidolla voitaisiin kuitenkin useimmat tapaukset välttää. Vaatteet, erikoisesti jalkineet, valitaan sään mukaan. Turhamaisuus näissä asioissa saattaa olla kohtalokasta. Hyvä yleiskunto, riittävä liikunta verenkierron ja muiden elintoimintojen edistämiseksi sekä tasapainoitettu ravinto ovat perustekijöitä jokaisen henkilökohtaisessa terveydessä.

Tasapainoinen ruokavalio edellyttää että saamme eri ravintotekijöitä sopivissa keskinäisissä suhteissa ja tasaisesti pitkin päivää. Perusruoka-aineittemme, maidon leivän ja perunan, runsaan käytön ansiosta esiintyy meillä vain harvoin ravintotekijöiden kohdalla suoranaista puutetta, tärkeimmät niistä ovat rauta ja jodi.

Jodin tarpeen tyydyttämiseksi suositellaan yleisesti ruokataloudessa käytettäväksi jodisuolaa ja vastaavasti etenkin kasvuikäisille ja naisille suositellaan vuosittain sadan tai parin rautatablettikuurin, jotta veri pysyisi hyvänä ja elämänhalu säilyisi.

Vilustumissairauksia torjuttaessa on vitamiineista ennen muita mainittava A- ja C-vitamiini. A-vitamiinin puuttuessa iho kuivuu ja limakalvoissa tapahtuu muutoksia, jolloin bakteerit ja virukset pääsevät entistä helpommin elimistöön. Kuume ja ruumiillinen rasitus kuluttavat elimistön A-vitamiinivarastoa, joten niiden jälkeen A-vitamiinin tarve on tavallista suurempi. C-vitamiini vähentää väsymystä, antaa pirteyttä ja elinvoimaa, pienentää infektioherkkyyttä ja torjuu siten vilustumissairauksia. Ulkoiltaessa tai sen jälkeen on hyvä juoda kuumaa.

Kuumat maitojuomat sopivat erinomaisesti tälläiseksi kevyeksi välipalaksi ja antavat piristävän energialisän. Kuumissa maitojuomissa niiden perusaineen maidon ansiosta on kaikkia suojaravintoaineita, jotka ovat tarpeen vahvistukseksi flunssaa vastaan.

HUNAJAMAITO

Valmistetaan lisäämällä noin teelusikallinen hunajaa kupilliseen kuumaa maitoa.

MAITOTEE

Voimakasta teetä ja saman verran kuumaa maitoa. Valmiiksi haudutuun siivilöityyn teehen lisätään kuumaa maitoa, johon maun mukaan voi lisätä valkeaa- tai ruskeaa sokeria ja siirappia.

KAHVIKAAKAO

Kaakaojauhetta, pikakahvia (instant) tai kuumaa kahvia, sokeria ja kiehuvaa maitoa. Keskenään sekoitetut kuivat aineet vatkataan kiehuvan maidon joukkoon, Keitetään pari minuuttia.

Lääkärin neuvo kuorsaamisesta

Lääkärit kykenevät nykyään tekemään sydän- ja munuaissiirtoja, leikkaamaan aivoista kasveja sekä lääkitsemään vaikeita sairauksia, mutta kuorsaavaa miestä he eivät ole saaneet lakkaamaan tästä äänekkäästä unesta.

Joku aika sitten Tennesseen osavaltion yliopiston lääkäri tri Marcus Boulware sai näin kuuluvan valituksen eräältä kuorsaavasta aviomiehestä kärsivältä naiselta:

"Rakastan miestäni ja haluaisin nukkua hänen kanssaan samassa huoneessa, mutta en voi sitä tehdä, ennen kuin te parannatte hänet kuorsaamisesta. Se pitää minua hereillä kaiket yöt. Voitteko lopettaa hänen kuorsaamisensa?"

Lääkärin vastaus oli, että todennäköisesti löydetään parannus syöpään paljon ennen kuin voidaan lopettaa kuorsaaminen. Ennen kuin kuorsaamiseen löydetään lääketieteellistä parannuskeinoa, neuvoo tri Boulware seuraavaa:

Käyttäkää korvatulppia.

Kehittykää myönteiseksi kuorsaukseen nähden.

Opettakaa itsenne tottumaan toisen kuorsaamiseen, niin voitte siitä huolimatta nukkua.

Nukkukaa eri huoneissa. Jos haluatte silti seurustella keskenänne, niin asentakaa huoneiden välille puhelimet.

MUISTOJEN KUKKIA
KONSTA KAUPPILAN
MUISTOLLE
Kuoli helmikuun 4 pnä. 1938
Hilda, Kaarina ja Aimo

NYT ON ILMESTYNYT
TASKUKALENTERI 1968
Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja
Hinta 75c
ainoastaan Ontariossa)
(Ynnä 4c myyntiveroa,
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

HYVÄÄ RUOKAA
KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen reseptehin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

NYT ON PARAS AIKA MYYDÄ
KOTI, KESÄHUVILA, FARMI TAI TONTTI!
MEILLÄ ON OSTAJIA!
Tarjoamme nopean ja kohteliaan palvelun.
KÄÄNTYKÄÄ PUOLEEMME NYT!
Järjestäkää kotikohtaus puhelimitse tai käykää konttorissamme.
Puhelin 675-6427
Iltasin: GEORGE GUSTAFSON 675-6990
PENTTI PENTTILÄ 675-2941 OLAVI LAINE 674-4167
LAINE AGENCIES
KIINTEISTÖTOIMISTO
125 Durham St. S. (Yläk.) Sudbury, Ontario
(1.—3.)

RAKENNATTEKO UUDEN KODIN?

Jos suunnittelette rakentaa uutta kotia tänä keväänä, poiketkaa Pinehill Lumber-liikkeessä ja sallikaa heidän expertti henkilökunnan antaa Teille vapaasti kustannusarvion valitsemastanne kodista. Pinehill Lumber-liikkeestä löydätte laaturakennustarpeita, joita tarvitsette — YNNÄ sopivan vähittäismaksuehtosuunnitelman, antaen 10 vuoteen saakka maksuaikaa. Poiketkaa jo tänään!
VAPAAT KUSTANNUSARVIOT! EXPERTTI NEUVOJA!
Pinehill PRO LUMBER
AND PRO HARDWARE LTD.
"Pohjoisen ensimmäinen lauta- ja rakennustarpeiden Supermarket"
MAANTIE 17 LÄNTEEN — Vastapäätä Livelyn käännöstä
PUHELIN 692-4754
27. 3.